

HET DAMSPEL

Officieel orgaan van de KNDB

FEBRUARI 2009 - 101E JAARGANG NR. 1

FOTO HANK VANDERSTOEL

Alexei Tsjizjov

**"Erger dan verliezen,
is niet winnen"**

Zie pagina 8

VERDER IN DEZE UITGAVE:

• Tsjizjov wint eerste
Groningen Seaports
Masters
pagina 6

• Bouzinski Europees
veteranenkampioen
pagina 10

• NK rapid: Heusdens
onttroont Van Berkel
pagina 12

"Als je goed start, dan eindig je ook goed."

Jean Marc Ndjofang op weg naar
het wereldrecord kloksimultaan.

Zie pagina 18.

HET DAMSPEL

officieel orgaan van de KNDB

101e jaargang nr. 1
februari 2009

Oplage

8000 exemplaren

Redactie

Astrid van der Stelt
Molenweg 58
6871 CX Renkum
06-47818104
hetdamspel@kndb.nl

Vaste medewerkers

Leo Aliar, Johan
Bastiaanet, Fred Ivens,
Ton Sijbrands, Johan
Krajenbrink, Gep
Leefflang, Alex
Mathijsen, Wim van
Mourik, Leen de Rooij,
Arjen Timmer, Harry de
Waard, Marten
Walinga, Herman van
Westerloo.

Bonds bureau/ Redactieadres

Bondsdirecteur:
Theo Stoverinck
Dorpsstraat 43a
6991 HE Rheden
Postbus 100
6990 AC Rheden
026-4952309 (ook fax)
026-4954198
(ledenadministratie)
bonds bureau@kndb.nl
Postbank 140731
Rabobank 16.11.61.588
t.n.v. Penningmeester
KNDB
Post voor het bestuur
via het Bonds bureau

Abonnement

€ 14,95 per jaar.
Het Damspel wordt
onder alle leden van
de KNDB verspreid.
Abonnees zijn lid van

de KNDB.

For subscription rates
abroad please contact
bonds bureau@kndb.nl
Pour les tarifs
d'abonnements
à l'étranger
veuillez contacter
bonds bureau@kndb.nl
Het Damspel is ook
verkrijgbaar in braille.
Voor informatie: CBB,
0341-565477

Bonds bureau FMJD

Orteliusstraat 147/hs
1057 AX Amsterdam
020-6167402

WCDA

G.J. van der Werff,
Burg. Bickerstraat 53
1111 CA Diemen
020-6994090

Kring voor Damproblematiek

Krijn Hemminga
Saltshof 2013
6604 ER Wijchen
024-3230016
krijnh@gmail.com

NVGD

M. Zandbergen
Fluessen 38
8032 MK Zwolle
038-4551978

Vormgeving

Graficelly, Reeuwijk

Druk

BDU, Barneveld

VAN DE REDACTIE...

Wanneer dit nummer van Het Damspel bij u op de mat valt, begint de laatste ronde van de Halve Finales in Beekbergen. Wie plaatst zich voor het Nederlands Kampioenschap? Als deelnemer krijg je alle uitslagen wel mee, tenminste... als je niet te veel in beslag wordt genomen door je eigen partij. De laatste ronde immers, dus wellicht de laatste kans... Voor de thuisblijvers, maar ook voor de deelnemers aan de Halve Finales die tijdens hun duel weinig oog konden hebben voor de andere partijen en uitslagen, is er het internet. Via www.kndb.nl of op toernooibase.kndb.nl zijn de uitslagen te vinden. Of gaat u naar Teletekst, pagina 622.

Astrid van der Stelt
redactrice Het Damspel

INHOUD

PAGINA 6

PAGINA 15

PAGINA 16

PAGINA 31

Toernooien

NK vrouwen	5
Groningen Seaports Masters	6
EK veteranen	10
NK rapid	12
Halve finales NK	23
WK jeugd	23

Rubrieken

Gep Leefflang	11
Talentontwikkeling en Topsport	13
Fred Ivens	14
Internationaal Damnieuws	15
Ton Sijbrands	16
Kijk op dammen	20
Fries Dammen	21
Gelijk of Ongelijk	21
Eindspel	22
Zetje schrap!	24
Kijkjes in de damwereld	26
Problematiek	28
Van het bestuur	29

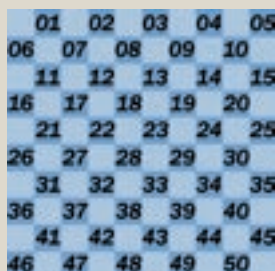
Vuurwerk	30
DamZ!	32
Damkalender	33
Panorama 69	34

Overige

Interview met Alexei Tsjizjov	8
Wereldrecord Kloksimultaandammen	18
Damcomposities	20
Aankondiging Open NK veteranen	25
Winnaars kerstoploswedstrijd KVD	25
Kort damnieuws	31

RECTIFICATIE

Het artikel 'Alexander Georgiev wint in Goes' op pagina 22 uit Het Damspel nummer 4 2008, is geschreven door Jaap de Jonge.

Tanya Chub prolongeert Nederlandse titel

Wederom was Zoutelande het toneel voor het Nederlands kampioenschap voor de vrouwen. In het Beach-hotel waar nu voor de vierde keer om de titel gespeeld werd, was op 16 november dochter van de eigenaar, Sharon van 't Westende degene die de openingszet mocht doen, onder meer in aanwezigheid van de voorzitter van de KNDB, Haitze Meurs.

DOOR AD BOUWENS

Het was het begin van een toernooi, waarin zich een aantal verrassende uitslagen zouden voordoen. Helaas was dat dit jaar niet via internet op elektronische borden te volgen, er waren er niet voldoende aanwezig op het bondsbureau. Het leek er op dat als gevolg daarvan er ook minder toeschouwers waren, zeker de eerste dagen liet zich maar een enkeling zien en gedurende het hele toernooi lieten de Zeeuwse dammers behoorlijk afweten. Voor de zaterdag kan gelden dat er een damtoernooi in Aagtekerke was.

De eerste dag lieten de vier favorieten Hoekman, Chub, Doumesh en Fung zich de winst niet ontnemen. Deze vier speelden op de tweede dag allen een remisepartij, zodat er nog niets aan de hand was. Op de dinsdag waren er twee rondes en dat hebben we geweten. Zo wel 's morgens als 's middags waren er partijen die bijna zes uur duurden! Toen de kruitdamp was opgetrokken bleek Nina Hoekman met zeven punten uit de vier partijen aan de leiding te gaan, gevolgd door Tanya Chub met zes punten.

In de vijfde ronde bleef dat zo, zij het dat Fung en Doumesh weer langszij kwamen bij Chub. Ronde zes op de vijfde dag gaf sensatie. Nina Hoekman verloor van de aanstormende Heike Verheul door tijdoverschrijding. Vitalia en Tanya maakten geen fouten en gingen daardoor nu aan de leiding. Toen in de volgende ronde Tanya alleen aan de leiding kwam, na een overwinning op Christien Fung, en weer een ronde later Nina Hoekman verrassend van Barbara Graas verloor, was de strijd eigenlijk al beslist en had Tanya aan een remise in de laatste ronde tegen Vitalia Doumesh voldoende voor prolongatie van de Nederlandse titel.

De prijsuitreiking werd verricht door de voorzitter van de winkeliersvereniging in Zoutelande, samen met Gert van Willigen. De organisatie van het evenement was weer in handen van de Stichting Damevenementen Zeeland, die in 2009 naast het zesde Hiltex toernooi ook het damgedeelte van de Senioren Games zal organiseren.

Uitslagen en partijnotaties met de werkende dambordjes zijn te vinden op <http://www.adbouwens.nl/nkvr2008.html>.

Alle deelnemers aan het NK vrouwen

Openingszet door Sharon van 't Westende aan het bord van Tanya Chub en Leonie de Graag

Pl	Naam	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Pt
1	Tanya Chub	X	1	1	1	2	2	2	2	1	2	14
2	Vitalia Doumesh	1	X	1	2	1	2	1	2	2	1	13
3	Nina Hoekman	1	1	X	0	2	2	0	1	2	2	11
4	Heike Verheul	1	0	2	X	0	0	2	2	1	2	10
5	Christien Fung	0	1	0	2	X	1	2	1	1	2	10
6	Iepie Poepjes-Koopman	0	0	0	2	1	X	1	1	1	2	8
7	Barbara Graas	0	1	2	0	0	1	X	0	2	1	7
8	Karlijn Overes	0	0	1	0	1	1	2	X	1	1	7
9	Gera Hol	1	0	0	1	1	1	0	1	X	1	6
10	Leonie de Graag	0	1	0	0	0	0	1	1	1	X	4

HET EERSTE GRONINGEN SEAPORTS MASTERS

20-27 DECEMBER 2008

Alexei Tsjizjov heeft op overtuigende wijze het eerste Groningen Seaports Masters toernooi gewonnen. In een uiterst sterk deelnemersveld kwam hij tot vijf winstpartijen en werd met afstand kampioen. Terecht: het spel dat hij liet zien was het beste van alle deelnemers. Het toernooi was uiterst sterk bezet met de nummers twee tot en met vijf van de ranglijst van de FMJD. Verder was het echt een internationale toernooi door deelnemers uit vier continenten. Ook het meedoen van de twee sterkste dames was winst voor het toernooi.

DOOR SIEP BUURKE

In de zomer van 2008 waren er gesprekken door de drie initiatiefnemers (Harm Wiersma, Rob van Heukelem en Siep Buurke) met de potentiële sponsors. Het idee van een internationaal damtoernooi viel al snel in goede aarde. Nadat duidelijk was dat de gemeente Delfzijl en Groningen Seaports de belangrijkste sponsors waren, hebben Harm Post van Groningen Seaports en Thea van der Veen, locoburgemeester van de gemeente Delfzijl, voor de resterende sponsors gezorgd. De organisatie streefde er naar het topdammen op professionele wijze te presenteren in dit toernooi. Daarom kregen alle spelers een startgeld van € 1000,-, een redelijke compensatie voor acht dagen dammen. En de toernooicondities waren optimaal verzorgd. De toernooizaal was uitstekend en er kwamen veel mensen af op de demonstraties door Ton Sijbrands. Voor het dammen was de periode nieuw, tijdens de kerst, schakers doen het al veel langer in deze periode. Dit is goed bevallen, de tijd is geschikt om een sportief evenement te organiseren.

< Kou >

Jammer alleen was dat er overlap was met de WK jeugd. Daardoor konden twee spelers niet meedoen, die misschien wel hadden kunnen spelen. De zestienjarige Allan Silva uit Brazilië deed gelukkig wel mee. Hij hield zich voortreffelijk in dit sterk bezette veld door een meesterresultaat te behalen. Voor het toernooi deed hij al van zich spreken door in korte broek en T-shirt op Schiphol te verschijnen. De douane kwam dit vreemd voor en belde met de gemeente Delfzijl. Nadat deze bevestigde dat hij dammer was en in Delfzijl verwacht werd, mocht hij van Schiphol vertrekken. Van de organisatie heeft hij nog een jas gekregen en de dames, twee speelsters en de arbiter, in het damtoernooi hebben hem nog van meer kleding voorzien. Gelukkig was het overal in Delfzijl uitverkoop. Hij had al eens in Ufa gespeeld, maar toen was het hartje zomer, winter en kou was nieuw voor hem.

Na het WK van 2007 – die hij behoorde te winnen – had Mark Podolski weinig gespeeld. In dit toernooi wist hij zijn goede resultaat van 2007 niet te herhalen.

Ook Alexander Schwarzman stelde enigszins teleur met een vierde plaats. Hij weet dit aan het feit dat hij kort tevoren aan het WK 64 had meegedaan en hij nog steeds met de patronen van dit spel in zijn hoofd zat. De switch naar het 100 ruitenbord heeft hij niet volledig kunnen maken, toch liet ook hij mooie dingen zien. Daarnaast had hij nog tijd om het rookbeleid in Nederland aan de orde te stellen. Tijdens een diner in een etablissement in Delfzijl bleek daar gerookt te worden. Daarop wees Alexander Schwarzman de eigenaar erop dat roken in openbare gelegenheden verboden was. De eigenaar zei dat hij zich niets aan het rookbeleid gelegen liet liggen. Waarop Schwarzman meedeelde dat hij dan de politie op de hoogte zou stellen. Na bemiddeling door de organisatie is afgesproken dat er niet gerookt zou worden zolang de dammers daar aten. Daarop werd er wel in het luxe eetcafé gegeten. De afzuiginstallatie had goed zijn werk gedaan.

< Roken >

Roken was ook lastig voor bepaalde spelers. Twee van de deelnemers bleken verstokte rokers. In China bij de World Mind Games bleek er helemaal niet gerookt te mogen worden. In Delfzijl werd er toch de mogelijkheid geboden om te roken: op het balkon naast de toernooizaal werd er stevig gerookt, door de twee spelers en de arbiter. Een keer viel de deur in het slot, zodat Macodou N' Diaye en Rima Danileviciene buitengesloten waren. Omdat ze niet op de deur wilden kloppen, zijn ze maar omgelopen, het balkon was nog met de straat verbonden. Ze moesten wel honderd meter omlopen om weer bij het De Molenberg te komen. Schrijver dezes viel wel eens in als arbiter om de arbiter te vervangen als die moest roken. Dit deed ze na het incident overigens niet meer op het balkon. Schwarzman kwam

tijdens zo'n invalbeurt op mij af om te vertellen dat hij last had van zijn tegenstander, die zo naar nicotine rook. Ik heb hem er op gewezen dat er niets over in de reglementen staat over stinkende tegenstanders, maar heb hem wel geadviseerd maar dan geen dam te halen, omdat hij dan nog meer last had van zijn tegenstander. Schwarzman zag de humor hiervan in.

Voor Leopold Kouogueu leek het goed te gaan, maar hij liet uiteindelijk toch een aantal punten liggen. Voor hem was het toernooi desondanks geslaagd: hij kreeg van zijn persoonlijke sponsor voor dit toernooi, Holland Malt, een laptop. Hij had laten vallen dat de zijne het niet goed deed.

De spelers uit Nederland behaalden wisselende resultaten. Auke Scholma moest om zijn A-status te behouden dertien punten halen, hij bleef steken op elf. Toch liet hij zeer boeiend spel zien. Martin Dolfing miste op één punt een grootmeesterresultaat. In dit toernooi liet hij zien bij de wereldtop mee te kunnen.

< Sluiting >

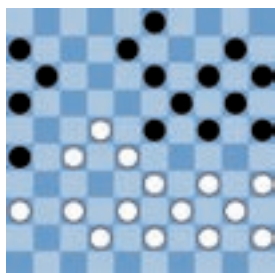
Bij de sluiting was er een optreden van Kees Steketee die voor deze gelegenheid een speciaal damlied gemaakt had. Namens de FMJD sprak Harrie Otten, die de vergelijking met het Suikertoernooi maakte. Hij suggereerde om samenwerking te zoeken met andere denksporten om het groter te maken. Namens de spelers sprak toernooiwinnaar Alexei het dankwoord uit in het Nederlands. Hij benadrukte het warme bad dat hij gevoeld had in Delfzijl, iets wat hij gewend was van noorderlingen. Het deed hem erg denken aan de Russische gastvrijheid. De locoburgemeester van de gemeente Delfzijl wenste de toeschouwers een goede thuisreis en hoopte iedereen weer over twee jaar te zien in Delfzijl.

Ronde 5: Alexander Schwarzman - Allan Silva 2-0

1. 33-29 19-24 2. 39-33 14-19 3. 44-39 19-23 4. 50-44 13-19 5. 32-28 23x32 6. 37x28 18-23 7. 29x18 12x32 8. 38x27 7-12 9. 41-37 10-14 10. 33-28 1-7 11. 46-41 8-13 12. 42-38 5-10 13. 38-33 17-21 14. 37-32 12-18 15. 41-37 2-8 16. 34-29 20-25 17. 29x20 15x24 18. 40-34 7-12 19. 44-40 10-15 20. 43-38 4-10 21. 48-43 21-26 22. 49-44 14-20 23. 47-42 9-14 24. 27-22 18x27 25. 31x22 12-18 26. 32-27 18-23?

Allan Silva
Diagram 1

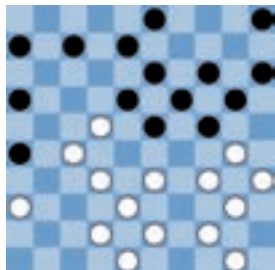
Alexander Schwarzman

Hier haalt Alexander Schwarzman een combinatie uit die van Aris de Heer afkomstig is, Allan Silva vond de combinatie zo mooi, dat hij de neiging om te applaudisseren bijna niet kon onderdrukken. 27. 37-31 23x21 28. 33-29 26x48 29. 36-31 24x42 30. 22-18 13x22 31. 43-38 42x33 32. 39x26 48x30 33. 35x2 11-17 34. 31-27 16-21 35. 27x16 17-22 36. 26-21 22-28 37. 21-17 28-32 38. 16-11 32-38 39. 11-7 38-42 40. 7-1 25-30 41. 2x35 42-48

Ronde 4: Alexander Georgiev- Dul Erdenebileg

Stand na 26....21-26

Dul Erdenebileg
Diagram 2

Alexander Georgiev

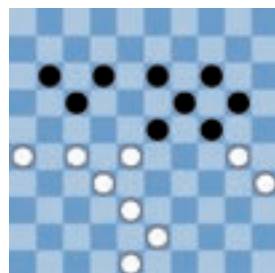
Wit speelt hier met vuur door 27.22-17??! Zwart loopt er gewoon in, 7-12

28. 27-22 12x21 29. 30-25 18x27 30. 35-30 24x35 31. 44-39 35x44 32. 36-31 26x28 33. 33x31 44x33 34. 38x9 8-13 35. 9x18 6-11 zwart staat een schijf voor en beter 36. 31-26 21-27 37. 50-44 20-24 38. 43-38 11-17 39. 38-33 24-30 40. 44-39 17-22 41. 18-12 3-8 42. 12x3 27-32 43. 3x20 15x24 44. 48-43 30-35 45. 34-30 22-27 46. 39-34 5-10 47. 42-38 35-40 48. 34x45 24x35 49. 26-21 19-24 50. 25-20 24x15 51. 33-29 15-20 52. 29-23 20-24 53. 23-18 24-30? 24-29 is simpel remise 54. 18-12 10-14 55. 12-8 14-20 56. 8-3 20-25 57. 3-8 30-34 58. 8-17 25-30 59. 17-44 hier komt Georgiev goed weg, deze combinatie verdiende te verliezen

Ronde 5: Dul Erdenebileg- Tamara Tansykkuzjina

Stand na 42.31-27

Tamara Tansykkuzjina
Diagram 3

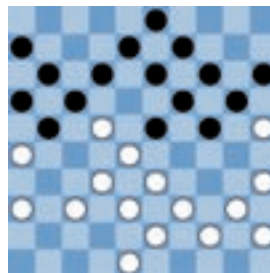
Dul Erdenebileg

Zwart speelt 13-18? En wordt verrast door 43. 26-21 17x26 44. 28-22 20-25 45. 22x13 25x34 46. 38-33 19x8 47. 27-21 26x17 48. 32-28 23x32 49. 43-38 32x43 50. 48x10 Dul had dit toernooi fantastische partijen gespeeld, tegen Scholma en Tsjizjow ging hij er ook vol in. Partijen om in te lijsten. De kracht van Tsjizjov in dit toernooi was goed te zien in ronde 8.

Ronde 8: Alexei Tsjizjov - Dul Erdenebileg

Stand na 25.42-37

Dul Erdenebileg
Diagram 4

Alexei Tsjizjov

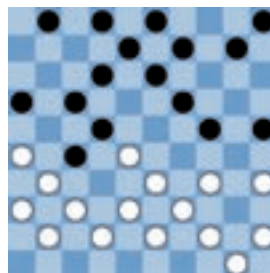
Zwart speelde 23-29?? Op 12-18 komt 39-34, 18x27, 34-29, 23x34, 40x29 in de diagramstand kan zwart goed 24-29 spelen 33x24, 20x29, 48-42, 14-20, 25x14, 9x20 nu maakte wit het fraai af met 26. 48-42 12-18 27. 28-23 18x27 28. 23x34 13-18 hier moet 24-30, 34-29 kon niet door 9-13, 40-34, 27-31, met 18-22 en 19-23. 29. 34-30 18-23 30. 40-34 8-13 31. 44-40 24-29 32. 33x24 20x29 33. 39-33 14-20 34. 33x24 20x29 35. 32-28 23x41 36. 34x14 9x20 37. 36x47 bijzonder fraai.

De dames in het toernooi speelden goed mee, in onderstaande stand werd Auke Scholma weggeschoven door Tamara Tansykkuzjina

Ronde 6: Tamara Tansykkuzjina- Auke Scholma.

Stand na 19...15x24

Auke Scholma
Diagram 5

Tamara Tansykkuzjina

20.37-32 16-21? 21.41-37 9-14 22. 44-40 14-20 23. 50-44 10-15 24. 34-29 5-10 25. 28-23 19x28 26. 32x23 12-18 27. 23x12 10-14 28. 37-32 14-19 29. 32-28 24-30 30. 35x24 19x30 31. 40-34 30-35 32. 45-40 2-7 33. 29-24 7x18 34. 33-29 22x33 35. 31x11 werkelijk fraai

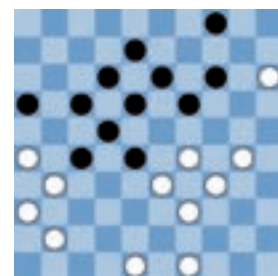
afgemaakt.

In de laatste ronde behaalde Daria Tkachenko als enige geen meesterresultaat door de volgende partij uit ronde 11.

Ronde 11: Mark Podolski- Daria Tkachenko 2-0

1. 33-29 17-22 2. 39-33 11-17 3. 44-39 6-11 4. 50-44 1-6 5. 31-26 6-21 6. 32-28 19-23 7. 28x19 14x23 8. 35-30 10-14 9. 30-24 5-10 10. 37-31 20-25 11. 24-20 15x24 12. 29x20 14-19 13. 20-15 10-14 14. 41-37 22-27 15. 31x22 17x28 16. 33x22 18x27 17. 26x17 12x21 18. 34-30 25x34 19. 40x18 13x22 20. 45-40 9-13 21. 38-33 7-12 22. 40-34 11-16 23. 43-38 19-23 24. 33-29 12-18 25. 44-40 13-19 26. 40-35 8-13 27. 35-30 21-26 28. 38-33 6-11 29. 37-31 26x37 30. 42x31 23-28 31. 31-26 11-17 32. 47-42 2-8 33. 42-37 8-12 34. 37-31 3-8 35. 46-41

Daria Tkachenko
Diagram 6

Mark Podolski

Na een fraaie Kellerpartij maakt zwart nu een fout met 17-21? 36. 26x17 12x21 37. 31-26 27-32 38. 26x17 22x11 39. 33x22 18x27 40. 39-33 4-9 op het geplande 13-18 komt 33-28! 32x23, 36-31, 27x47, 29-24, 47x20, 15x2, wit komt nu tot een simpele doorbraak en winst 41. 41-37 32x41 42. 36x47 11-17 43. 29-24 17-22 44. 24-20 14x25 45. 15-10 19-24 46. 30x19 13x24 47. 10-5 9-13 48. 34-29

GRONINGEN SEAPORTS MASTERS 2008 INTERNATIONAL BLINDFOLD TOURNAMENT

Eindstand	Punten
1 Tsjizjov	16
2 Georgiev	14
3 N'Diaye	13
4 Schwarzman	13
5 Dolfin	12
6 Scholma	11
7 Podolski	11
8 Kouogueu	11
9 Erdenebileg	8
10 Tansykkuzhina	8
11 Silva	8
12 Tkachenko	7

"Erger dan verliezen, is ni

BRIDGER JOS JACOBS IN GESPREK MET ALEXEI TSJIZJOV OP DE WORLD MIND SPORT GAMES

Wie maar enigszins thuis is in de wondere wereld van denksporten en hun topbeoefenaren, kent natuurlijk de naam Alexei Tsjizjov. In de professionele damwereld is hij echter al ruim twintig jaar een gevestigde reputatie, die nog steeds prima in staat is om zijn spelniveau ook aan tafel, achter een bord met schijven, waar te maken. Hoe krijg je zo iemand te spreken? Is het wenselijk om Russisch te kennen? Allemaal vragen die op de Wereld Denksportspelen in Peking geen probleem opleverden. Allerlei toppers uit de hele wereld lopen daar gewoon in het wild rond; het is dus niet moeilijk om, soms met enig overleg, iedereen te kunnen spreken. Topdenksporters zijn geen filmsterren die een hele beveiligingscrew om zich heen hebben. Ook van groupies heb je geen last. Een interview met Alexei bleek dus in no time geregeld te kunnen worden. De taal was, verrassend genoeg, al helemaal geen probleem; Alexei spreekt heel goed Nederlands!

Op zijn 24e, in 1988, won hij zijn eerste wereldkampioenschap dammen, met grote voorsprong. De vijf jaar daarna bleef hij moeiteloos wereldkampioen; zijn tiende (!) en voorlopig laatste wereldtitel kwam in 2005. Hoe brengt iemand uit de voor ons obscure autonome sovjet-republiek Oedmoertië, in het zuidoosten van Europees Rusland, het zover? Ook hier een verrassend antwoord: door gewoon te blijven doen wat je goed kunt. Hoewel Alexei al jaren als damprofessional door het leven kan gaan, woont hij nog steeds in de hoofdstad van zijn land, Izjevsk. Hij is zelfs ereburger van zijn stad, al jaren, en ook al jaren de jongste. "Een andere ereburger van Izjevsk," zegt Alexei, "is minstens zo beroemd als ik: Michail Kalasjnikov. Er is echter één verschil: hij is 89."

< Sovjetsysteem >

"Net als vrijwel alle andere Russische topschakers en dammers van mijn generatie, heb ik mijn opleiding nog kunnen voltooien binnen het oude Sovjetsysteem. Je kunt daarvan denken wat je wilt, maar het heeft ertoe geleid dat we een stel mensen hebben opgeleid die niet alleen heel goed zijn in hun denksport maar daarnaast volwaardige, en vaak ook heel goede, academici. Dat is in Nederland wel anders, heb ik gezien. Wie daar echt verslingerd raakt aan een denksport, loopt groot gevaar dat zijn studie erbij inschiet. Dat is jammer. De keerzijde hiervan is echter het vrije leven. Ik had ooit een reguliere baan als manager van een radiostation. Radio maken, met muziek bezig zijn (techno!) zou toen wel iets voor me geweest zijn, maar het regelen van uitzendschema's en dergelijke en andere managementtaken zijn niet aan mij besteed. Sinds in 1991 de Sovjet-Unie verdwenen is, is het helemaal afgelopen met toezicht van maar ook met ondersteuning door de staat van de denksporters in wording. Dat systeem wordt nu met succes gekopieerd in China. De eerste resultaten hebben we al gezien en er zullen er nog vele volgen. Zelfs met dammen (!); dat hebben ze nu ook ontdekt. Ik ben zelfs uitgenodigd als trainer en dat heb ik ook gedaan."

< Doorbraak >

"Dammen heb ik thuis geleerd; het is in Rusland vanouds een familiespel – maar dan op een 8x8 bord en niet op

honderd velden (10x10) zoals in Nederland gebruikelijk. Dat je als kind met dropjes en pepermuntjes kon dammen, is nooit bij ons opgekomen. Vanaf mijn twaalfde kwam ik in ons schoolteam dat provinciale en later ook nationale wedstrijden speelde. Zo kwam ik geleidelijk in aanmerking om mee te mogen doen aan het kampioenschap van de Sovjet-Unie. Dat toernooi was toen veel zwaarder bezet dan het Europees kampioenschap, want aan het laatste mochten maar een paar Russische dammers meedoen. Om het land uit te mogen (wie wilde dat niet, in die dagen?) moest je dus goed presteren in ons nationaal kampioenschap. Mijn toernooiwinst daarin, direct voor mijn eerste wereldtitel, zie ik daarom zelf als een veel grotere doorbraak dan die titel zelf."

< Talen >

"Net als alle andere denksporten vereist dammen een hoge mate van concentratie. Ook moet je heel goed kunnen rekenen en beschikken over een goed ruimtelijk strategisch inzicht. Met de spelregels is echter iets gek aan de hand. Op de (inter)nationale toernooien die worden gehouden onder auspiciën van de FMJD en de aangesloten nationale bonden, gelden uiteraard uniforme regels. Het spel wordt in Europa echter in allerlei landen gespeeld en steeds volgens verschillende regels. Ook verschillen per land soms de regels van het thuis spel en het nationale wedstrijd spel. Noem maar op: Italië, Spanje, Turkije, Canada, Sri Lanka, Filippijnen, Duitsland en vele andere. In de loop der jaren is me duidelijk geworden dat die verschillen vooral een uitdrukking zijn van de verschillen in volksaard. Ik ben heel geïnteresseerd in talen; ik vind het leuk om talen te leren en ik ken er ook de nodige heel behoorlijk. Het is goed voor je algemene ontwikkeling maar je ziet ook beter hoe een taal, net als de lokale damregels, een uitdrukking is van de volksaard. Je zou al die verschillen in damregels wel kunnen zien als de evenzovele dialecten van dezelfde taal."

< Go >

"Er staat ons nog wat te wachten. De Hunnen komen er weer aan. In Mongolië wordt goed Go gespeeld en nu zijn ze ook begonnen met dammen. Het boeiende van Go vind ik dat het zo mogelijk een nog abstracter

DOOR JOS JACOBS
FOTO'S HANK VANDERSTOEL

et winnen"

spel is dan dammen. Ik moet me er eigenlijk maar eens verder in gaan verdiepen. Dat is wel het mooie van zo'n evenement als hier in Peking: dat al die andere sporten ook aanwezig zijn. Bij mij in Izjevsk wordt ook wel gebridget en zelfs Go gespeeld: er lopen hier nota bene twee Go-spelers rond uit Izjevsk. Ik kende ze niet, maar nu natuurlijk wel!"

< Merkwaaardig >

"Met dammen is iets merkwaardigs aan de hand. Je moet het wel erg bont maken, wil je verliezen. Verliezen is daarom als het ware niet zo erg omdat het altijd en overal je eigen stomme schuld is. Veel erger is dat je een bijna gewonnen stand niet daadwerkelijk wint. Dat is namelijk niet zozeer het gevolg van een domme fout maar van het missen van de beste voortzetting – een gebrek aan je eigen creativiteit dus. Dat doet pijn maar gelukkig speel je op grote toernooien maar één partij per dag. De volgende dag ruik je dus als je begint al meteen weer de winst."

< Visie >

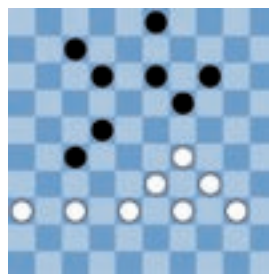
"De laatste jaren speel ik niet meer zo heel veel als daarvoor. De abstracte schoonheid van het spel blijft me bekoren maar er zijn nu heel veel goede spelers. Soms voel ik me een beetje als jullie befaamde landgenoot Piet Roozenburg. Die was in de jaren veertig en vijftig zijn tijd in de damwereld ongeveer vijftien jaar vooruit en won dus jarenlang alles wat los en vast zat. Pas halverwege de jaren '50 kwamen Koepman (SU) en de Canadees (!) Deslauriers naar voren. Ik was, denk ik, in 1988 ook baanbrekend bezig met het ontwikkelen van wat toen een nieuwe opvatting over strategie was. Inmiddels hebben vrijwel alle huidige topspelers die visie op dammen overgenomen dus het is veel moeilijker geworden om te winnen. Wat wel heel belangrijk is, is dat je er voor zorgt om inzicht te krijgen in de speelstijl van je tegenstander. Is hij aanvallend of juist behoudend? Hoe reageert hij in allerlei (onverwachte) situaties? Dat stukje wetenschap extra kan juist doorslaggevend zijn om een partij te winnen."

FRAGMENTEN UIT BEIJING

Tijdens de World Mind Sport Games in Beijing won Guntis Valneris uit Letland van Anatoli Gantwarg uit Wit-Rusland in de eerste tie-break om de bronzen medaille.

Diagram 1
Anatoli Gantwarg

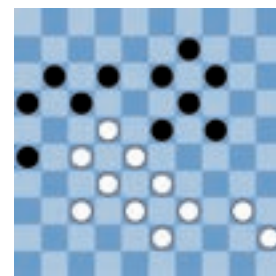
Guntis Valneris

De Let valt Gantwarg's voorpost op veld 27 aan: **40. 37-32!** Gantwarg probeert zijn schijf te verdedigen met **40... 07-11? 41. 32x21 11-16**. De Wit-Rus had waarschijnlijk niet gerekend op de combinatie die volgde: **42.33-28!! 22x35 43.38-33 16x27 44.34-30 35x24 45.29x07** met een winnend eindspel.

Meer fragmenten zijn te vinden op:
www.wmsg-draughts.org

Tanya Chub was de beste Nederlandse in Beijing, maar bij de mannen was Pim Meurs de hoogst geëindigde landgenoot. In de achtste finales speelde hij tegen Jean-Marc Ndjofang. Aangezien Ndjofang een hogere rating heeft, moest Meurs winnen om door te gaan naar de kwartfinales.

Diagram 2
Pim Meurs

Jean-Marc Ndjofang

Ndjofang heeft zojuist **39. 31-27** gespeeld. De klasieke stand is nadelig voor wit, zelfs verliezend. Na **39... 12-18?** van Meurs kan Ndjofang zich verdedigen met **4. 39-34!**

Zwart had echter kunnen winnen door 14-20! Na 40.40-34 volgt 20-25 41.45-40 12-18 42.40-35 17-21 43.34-30 25x34 44.39x30 23-29 en wit moet 45.28-23 spelen, maar het eindspel is kansloos. In plaats van deze zet kiezen voor 45. 43-39 18-23 46. 30-25 brengt voor wit geen redding, vanwege het bekende gambiet 46...29-34! 47.39x30 09-14.

Ook na 39...14-20 40. 39-34 wint zwart door een verrassende damcombinatie: 40...13-18! 41.22x04 12-18 42.04x22 24-30 43.34x14 19x10 44.28x19 17x48! Zwart staat op slag. Wit moet te veel schijven offeren om zelf nog dam te halen.

VERGANE GLORIE IN BALATON HOTEL

DOOR FRED IVENS

Het Balaton Hotel in Zalaegerszeg is van drie sterren voorzien. Voor Hongaarse begrippen niet echt goedkoop, maar naar onze maatstaven (het gratis spa- en saunagebeuren ten spijt) vergane glorie. Afbladderende verf, chique stoelen met hier en daar een gat in de bekleding, kortom heel veel 'net niet'. In dat decor paste in de eerste week van november uitstekende het EK veteranen.

Foto links:
Alle 27 EK-deelnemers.

Foto rechts:
De Nederlandse deelnemers. Staande vlnr: Fred Ivens, Gerard Bruins, Wim Koopman en Egbert Koning. Zittend vlnr: Rob van Eijk, Frank Teer, Evert Wiskerke en Gerhard Dunning.

FOTO'S: ROB VAN EIJK

Gezien mijn resultaten (14e) voelde ik mezelf daar prima thuis. Maar ook Frank Teer (6e) en Rob van Eijk (10e) waren na afloop niet echt tevreden. De nationale veteranenkampioen speelde overigens een prima toernooi, bracht zelfs GMI Zalitis in de problemen, maar verkwanselde in de laatste ronde door een misrekening tegen Eduard Boezinski het brons. Ik veronderstel dat de overige vijf Oranje-klanten - Evert Wiskerke (15e), Gerard Bruins (16e) en het Drentse trio Wim Koopman (20e), Gerhard Dunning (23e) en Egbert Koning (27e) - door een lager ambitieniveau wat minder hebben gebaald. In het veld van 27 deelnemers, afkomstig uit elf landen, deden voor het eerst ook drie vrouwen mee. Met name de Letse Zoja Uvachan bleek op de oprolbare plastic borden met dito zwarte en witte doppen (er waren wel digitale klokken) technisch heel behoorlijk onderlegd. Ook Barbara Graas en Iepie Poepjes zouden op dit niveau prima hun mannetje en vrouwtje kunnen staan.

Eduard Boezinski deed wat van hem als nummer vijftien op de wereldranglijst werd verwacht en prolongeerde zijn titel. Hij gaf alleen aan Frank Teer, Laimonis Zalitis ('vluggertje') en Solik Gersht een punt af. De Rus Andreï Napreenkov volgde op drie punten als nummer twee en de Let Laimonis Zalitis, de tweede grootmeester in dit gezelschap, moest als nummer drie zelfs vier punten op de soevereine winnaar toegeven. Shamil Joesoepov, Fidèle Nimbi (bij thuiskomst bleek een deel van zijn huis afgebrand) en Solik Gersht waren de topdrie van het 60+-klassement. Raphaël Zdoroviak toonde zich de beste 70+-speler en was daarmee in feite het enige KNDB-lid (EDC) dat in de prijzen viel. Of u moet het brons dat ik achter Boezinski en Zalitis op het inleidende blitztoernooi veroverde in dit verband meerekenen. Viktor Penkalo krijgt een pluim voor de organisatie. Kranten en lokale tv hebben aandacht besteed aan het

EK in een land waar enkele tientallen aangesloten dammers nog lang niet het niveau van de schakende Polgarzjes hebben bereikt. Curieus was wel dat we op een zodanig tijdstip op excursie gingen dat we het befaamde Balaton Meer meer hebben gehoord dan gezien. Dat Theo Dijkstra dit keer op ons jaarlijkse 'bejaardenfeestje' ontbrak, lijkt achteraf gezien volkomen logisch. Het centrum van de provinciestad Zalaegerszeg is ondanks de 70.000 inwoners van elke vorm van opwindend gespeend. Hijken is spannender, want daar steekt nog wel eens een kip de weg over.

Het EK heeft volgend jaar begin september als onderdeel van de World Senior Games plaats in Zeeland (Kapelle). De Letse vice-president Janis Lelis van de EDC mopperde nog wel wat over tijdstip en de hotelprijzen. Hij zegde wel met een ferme handdruk alvast toe dat in 2010 Riga als gastheer zal fungeren.

Tot slot nog wat wél opwindende techniek.

Zie Diagram 1

Frank begon het EK ijzersterk: 14-19 35-30!! 19-23 (er is niet beter: op 2-7/8-12 was 37-31 29x9-3x13 gevolgd en de afwikkeling 26-31 8-12 19-23 is uitstel van executie) 29x9 20x40 37-31! 25x43 9-3 26x37 3x45.

Zie Diagram 2

De eenmalige Sovjet-finalist sloeg na de logische

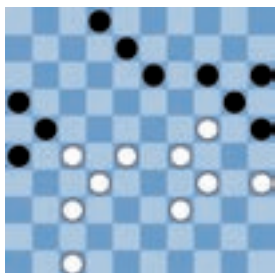
zetten 22-27 en 37-31 vernijng toe met 18-23 13-18 145-20 en 9x49! Au.

Zie Diagram 3

Het mooiste fragment is van Raphaël Zdoroviak, die Gerard Bruins héél mooi te grazen nam: 9-13? 28-22 17x28 34-30 25x34 31-27 21x32 42-38 32x43 48x10 en het eindspel 'past precies': 28-33 10-4 13-19 15-10 19-24 10-5 24-30 35x24 33-39 24-19 39-44 4-15 11-17 15-29 17-22 19-14 22-27 29-33 uit!

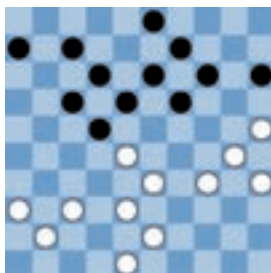

Diagram 1
Raphaël Zdovoriak

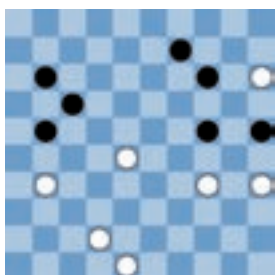
Frank Teer

Diagram 2
Shamil Joesoepov

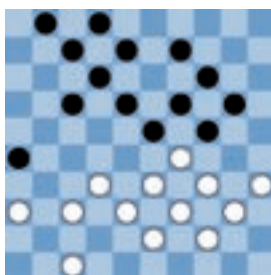
Laimonis Zalitis

Diagram 3
Gerard Bruins

Raphaël Zdovoriak

Diagram 4
Frank Teer

Shamil Joesoepov

Zie Diagram 4

Het laatste woord is aan Frank Teer, die tegen Shamil Joesoepov het ogenschijnlijke ijzersterke 17-22 overwoog met na 47-41 een gunstig eindspel via 22-28 23-29 en 19x46. Hij ontdekte echter nog net op tijd dat na 17-22 de bedrieger door 32-27 36-31 38-32 en 33x4 zou zijn bedrogen.

Zie ook:
www.damazeg.club.hu

EINDSTAND:

Pl	Naam	P
1	Edvard Bouzinski	15
2	Andrey Napreenkov	12
3	Laimonis Zalitis	11
4	Shamil Yusopov	11
5	Fidele Nimbi	11
6	Frank Teer	11
7	Solomon Gerscht	11
8	Raphaël Zdovoriak	11
9	Guido Badiali	11
10	Rob van Eijk	10

Held...

Snel werd ik weer wakker uit die droom. Genomineerd als held van Apeldoorn, een van de vier finalisten zelfs in de categorie media. And the winner is...

De microfoon werd vastgehouden door Wim Zomers, tegenwoordig directeur van het plaatselijke Wintercircus maar ooit bekend als bescheiden filmster en later bij een hele generatie voor eeuwig door het leven als Meneer Daniël uit Goede Tijden Slechte Tijden.

Tijdens het Heldengala, dat in chique setting werd gehouden in het Apeldoornse CODA Museum, deed Zomers zijn best als een ware spreekstalmeester. Ik zag hem bij diverse van de tien categorieën echter denken: wie zijn dat eigenlijk, die finalisten? Apeldoorn mag dan de elfde stad van Nederland zijn, de faam van zijn vermeende helden bleek nog niet tot iedereen doorgedrongen.

Even was er bij hem echter dat moment van herkenning. Eindelijk iemand die hij kende, mompelde hij. En tegen beter weten in meende ik een fractie van een seconde dat ik zowaar het bronzen speciaal door een kunstenaar ontworpen heldenbeeld op de schoorsteenmantel zou mogen posteren. Maar nadat Zomers enthousiast mijn naam had genoemd, de naam van de journalist die hem weleens had geïnterviewd, plaatste hij er een vraagteken achter. Nee, leerde de geopende envelop hem direct daarna. The winner is... Het was de jongerensite die via een paar internetbanners voldoende achterban had gemobiliseerd om alle concurrentie op voorhand te vermorzelen.

De dankwoorden die ik niet voor de spiegel had ingestudeerd, maar die ik ongetwijfeld als een rappe woordenstroom in zijn microfoon had weten te stuwten, moest ik spontaan inslikken. Zo jammer, besepte ik. Die hartverwarmende support vanuit de damwereld bleef nu onbesproken. „Ik heb op je gestemd hoor!”

„Is dat zo'n hechte gemeenschap, dat damwereldje?” zou de spreekstalmeester ongetwijfeld hebben gevraagd. Na het geanimeerde interview dat ik ooit met hem had wist ik zeker dat hij me nu het hemd van het lijf had gevraagd over de recente ontwikkelingen in mijn sport. „Boeiend wereldje!” zou hij bewonderend de zaal in hebben geslingerd. En, als de geïnteresseerde man waarvoor ik hem verslijt, hij zou me hebben verrast met vragen over puntentelling en zo. Of ik als held van Apeldoorn ook behoefte heb aan een alternatieve telling? Met die vermeende remisedood van het damspel zou dat beslist zo zijn!

Oeps... Terwijl hij de jongerensite huldigde en aan de winnaars vroeg om zich eens even voor te stellen, deed ik er beschaamd het zwijgen toe. Ik dacht aan de serie plusjes en minnetjes uit de huidige competitie en ik besepte dat ik die discussie nooit aan hem zou kunnen uitleggen.

Dan maar geen held....

PS. Dank voor uw stem!

Ron Heusdens

*heeft sterkste
zenuwen tijdens
NK rapid*

Ron Heusdens heeft er weer een titel bij. Door Anton van Berkel in de slotsessie af te troeven onttroonde hij de Brabander tijdens het NK rapid dammen. Van Berkel had tot drie keer toe dit NK op zijn naam geschreven. De Schiedammer won dit NK door voorts Pieter Wijn, Cor van Dusseldorp en Boudewijn Derkx (na twee barragepartijen) af te troeven.

DOOR HARRY DE WAARD

Heusdens kan terugkijken op een zeer geslaagd damjaar. De speler van Van Stigt Thans werd ook nog eens kampioen van Nederland in Emmeloord. Naast dammen is deze 46-jarige dammer zodanig goed in schaken en bridge dat hij regelmatig Nederlands kampioen in de denksporttriatlon is geworden.

Voor Anton van Berkel was het een 'zuur' weekend. Hij moest niet alleen deze titel afstaan, dit weekend werd hem ook nog eens het wereldrecord kloksimultaan dammen van hem afgenomen. In Emmeloord heeft internationaal grootmeester Jean Marc Ndjofang het record verbeterd. De Kameroenees won 26 van de 33 dampartijen die hij tegelijk moest afwerken en behaalde daarmee de vereiste score van minimaal zeventig procent. Het oude record stond op naam van Anton van Berkel en dateerde van oktober 2008. Dat was met 32 tegenstanders. Ndjofang verloor zaterdag slechts één partij en bereikte zeven keer remise. De recordpoging duurde bijna vijf uur. Zie pagina 18 voor

een uitgebreid verslag.

Onder auspiciën van de KNDB werd het NK rapid door de UPDB georganiseerd. De voorronden vonden veertien dagen daarvoor plaats waarbij in groep A en B de beste zestien doorgingen. In de B-groep eiste Marcel de Vries de eerste plaats op. Hij won in het gevecht om de titel van Bert Verton. Dit NK werd gespeeld volgens Fishersysteem, dat wil zeggen dat er na iedere zet in de reguliere partij na elke zet vijf seconden bijkwam. Eindigde de partij in remise dan volgden barrages, net zolang tot er een beslissing viel. Eindigde dit duel met vijftien minuten bedenktijd zonder dat er tijd werd bijgegeven in remise, dan werd opnieuw een partij gespeeld. Met de tijd die nog over was uit het vorige duel werd doorgaan. Op sommige borden leidde dat tot hectische taferelen!

Voor alle uitslagen van dit NK rapid zie KNDB Toernooibase: <http://toernooibase.kndb.nl/> of ga naar de link op www.kndb.nl.

TALENTONTWIKKELING EN TOPSPORT 2007/2008

DOOR JOHAN KRAJENBRINK

1. De nieuwe certificering voor talentontwikkeling is zéér succesvol afgerond: talentontwikkeling heeft vier sterren gekregen op een schaal van nul tot vijf. Dit is een ongelooflijk succes voor iedereen die zich inzet voor onze talentontwikkeling. Die certificering – via stukken vooraf en achteraf en een lange auditdag – is heel precies en kijkt vooral wat er gedaan is in de praktijk het afgelopen jaar of seizoen. Een voorbeeld: het trainings- en wedstrijdprogramma van IT en NT wordt nauwkeurig bekeken, wat betalen zij ervoor, wat krijgen zij betaald door de KNDB, wat doet de school met het programma, wat is de reistijd naar (trainings) activiteiten en ga maar door. Duidelijk moet ook zijn dat bij de vorige certificering maar een enkele sportbond vier sterren wist te behalen. Onze stap van drie sterren naar vier sterren is vooral gelukt omdat onze grote talenten in 2007 en 2008 meer hebben kunnen trainen en spelen dan in 2006. Dat was trouwens ook een doel voor 2007 en voor 2008. En dat trainings- en wedstrijdprogramma telt, terecht, erg zwaar mee. Natuurlijk moeten we nu ook gaan kijken wat er beter kan en dat is altijd nog meer dan genoeg. Maar deels blijft het herhaling: het programma kan nog steeds groter worden en dat zal het ook gaan worden in 2009.

2. De aanvraag voor voltijds talentcoach Rik Keurentjes gaat goed. Talentontwikkeling en Rik zijn vroeg in stelling gebracht en wachten

niet op het definitieve 'ja'. Het zogenaamde IT- en NT-document (www.kndb.nl, via 'kader' en 'talentontwikkeling') dat onze talenten en ouders en school ondertekenen, is al aangepast aan zijn (hopelijke) komst: dus weer een groter programma! Rik zal vooral IT en NT gaan trainen en coachen en het zal dan vooral om extra/nieuwe trainingen en nieuwe coaching gaan. Voorts horen in zijn takenpakket ook onderwerpen als kennisoverdracht aan trainers en coaches, de materiaallijst (ook op onze site) en ons talentvolgsysteem. In principe zal het contract van Keurentjes drie jaar duren, zoals ook het contract voor bondscoach Clerc voor een bepaalde periode is.

3. Een hoofddoel van onze topsport voor 2009: veel meer gaan lijken op onze talentontwikkeling. Meer duidelijkheid vooral. Daarbij past ook: sporters gaan 'ja' zeggen tegen een programma en gaan dat 'ja' ook waarmaken. Hiervoor dient ook ons nieuwe topsportstatuut. In dat statuut ondermeer informatie over het trainings- en wedstrijdprogramma en alle andere rechten en plichten van zowel de KNDB als van onze topsporters (A-sporters, B-sporters en HP-sporter). Het doel is om te kunnen tekenen met alle betrokkenen in de eerste helft van 2009 op een topsportbijeenkomst.

4. De KNDB is categorie 1 topsport gebleven, om heel precies te zijn zitten wij in groep 1.2. Dat wil zeggen dat we allerlei topsportfaciliteiten

hebben weten te behouden. We redden het niet op eigen kracht, omdat bijvoorbeeld te weinig landen lid zijn van de FMJD. Natuurlijk hopen we dat 'China 2008' een stimulans zal blijken te zijn in het ledenaantal van de FMJD.

5. De zogenaamde prestatienormen en meetmomenten voor onze A-sporters en B-sporters zullen zwaarder gaan worden, omdat wij in de zogenaamde hardheidsclausule zitten om als topsportbond erkend te worden. Hoeveel zwaarder is op dit moment nog niet bekend. Nieuw zal ook zijn dat onze topvrouwen weer een status kunnen veroveren door een topprestatie, welke precies is nog niet duidelijk op het moment dat ik dit tik, begin januari 2009.

6. Tijdens een vergadering van de zogenaamde CT (Commissie Trainingen) werd opgemerkt dat niet heel dammend Nederland weet dat de KNDB maar liefst **zeven centrale groepen** heeft. Ik dacht eerst dat het een grapje was, maar dat was het toch echt niet. Veel informatie over deze centrale groepen staat in een mooie brochure die op te vragen is bij ons bondsbureau. Schijnbaar weet ook niet iedereen dat de KNDB een jaarlijkse selectiedag heeft voor de centrale jeugdgroepen: een prachtige dag met veel jongens en meisjes, en veel soorten testen. We doen er alles aan om de opkomst zo goed mogelijk te laten zijn op die selectiedag, zo kijkt de CT zelf goed rond, worden damprovincies aangeschreven en trainers/coaches van de KNDB.

advertentie

Wie wint er?

‘Winnen, verliezen, natuurlijk is het leuker om te winnen en slik je wanneer je verliest. Toch gaat het bij mij om het sporten zelf. Klinkt misschien cliché, maar ik ben blij dat ik in een land woon waar iedereen de kans krijgt om te sporten. Niet alleen door aandacht van de overheid, maar vooral met de financiële steun uit een andere hoek. Neem een organisatie als De

Lotto. Een groot deel van hun opbrengst gaat rechtstreeks naar NOC*NSF, die het weer verdeelt onder de 72 aangesloten sportbonden. Zo krijgen bijvoorbeeld jongeren de mogelijkheid om groot te worden in een sport die ze leuk vinden. Mooi toch? Door deze belangrijke bijdrage van De Lotto kent de Nederlandse sport steeds meer jong talent. Dat vind ik pas een grote winst!’

**Iedereen
kan winnen**

Lotto maakt het niet alleen voor iedereen mogelijk om te sporten, maar ook om te winnen. De Lotto biedt elke dag kans op € 1.000.000. Op zaterdag zelfs

op een Jackpot van € 4.000.000 of meer! En een beetje sporter gaat natuurlijk voor de grote winst. Waarmee je indirect de sport weer steunt. En dat voor € 1 per Lot.

www.lotto.nl

VIRUS, VERSCHIJNSEL, FAN- EN VRIENDENCLUB

Praag 1996: Vlnr: Erno Prosman, Raymond van Es en Erik Hoogendoorn

Damnacht Hazerswoude 1996: Erno Prosman tegen Erik Hoogendoorn met achter Erik een zeer geïnteresseerd toekijkende Kees Thijssen

Brunssum 1996: Dud (Dick de) Jong in Prosmania-T-shirt

Brunssum 1996: Erik Hoogendoorn tegen Martijn Visser

Wat heeft de dammer Erno Prosman wat Ton Sijbrands niet heeft? Niet alleen het wereldrecord blindsimultaan, maar ook een heuse fanclub. Ik loop dit jaar een halve eeuw mee in de damwereld, maar noch Piet Roozenburg, noch R.C. Keller, noch Harm Wiersma, noch Kees Thijssen wisten zich op NK of WK aangemoedigd door een heuse supportersvereniging. Ik wil het derhalve over Prosmania hebben, de naam die staat voor een virus, een verschijnsel, een fan- én een vriendenclub.

Al sinds het begin van de jaren negentig trekken een tiental spelers van Damlust (Gouda) en Samen Sterk (Hazerswoude) met elkaar op. Wat dammen, kletsen, toernooien bezoeken, biertje drinken. Erno Prosman was als eerste onder de gelijken de bindende factor en gezelligheid troef. In 1995 ging de hele club naar Brunssum waar de nachten soms langer waren dan de dagen. "We besloten toen dat we een collectief belang hadden. Erno móest winnen; de anderen probeerden de concurrentie af te stoppen. Een jaar later gaven Erno en ik na twee zetten remise, want we stonden toen allebei hoog. Ja, Erno was ook altijd erg sociaal. Het prijzengeld werd dan ook stevast na afloop gezamenlijk verbrast," blikt Erik Hoogendoorn met een glimlach terug. De 39-jarige Boskoper is de bedenker van de naam Prosmania ('Spreekt voor zichzelf') en is van damvriend tot 'een hele goede gewone vriend' van de hoofdpersoon in dit verhaal geëvolueerd.

< Satanische rockband >

In 1996 woedde Prosmania op z'n hevigst. Erno plaatste zich voor het NK in Steenwijk waarop de verzamelde vriendenkring in twintigvoud speciale t-shirts liet maken. Met voorop: de naam Prosmania en foto's van de tien grootste fans en aan de achterkant de plaatsen die gezamenlijk waren bezocht, zoals Praag ('We hebben daar de jeugd wijs gemaakt dat we een satanische rockband waren waardoor het onderaardse leven van Praag ons werd geopenbaard').

Erno stelde zijn supporters niet teleur en achterhaalde door een zege op Hein Meijer in de laatste ronde alsnog Gérard Jansen. De barrage was precies gepland na de Nacht van Leeuwarden waarop de Prosmania-posse van de partij was. 's Ochtends meteen door naar Steenwijk waar sommigen liggend op stoelen even onder zeil

gingen. Iedereen was echter klaarwakker toen Erno uiteindelijk tot winst kwam en als kersvers Nederlands kampioen z'n vrienden op een Chinees etentje trakteerde. Zelfs de NRC en de Volkskrant besteedden aandacht aan Prosmânia, herinnert zich Hoogendoorn, die dit denkwaardige NK met het boekwerk 'Prosmânia veroverde de wereld' eeuwigheids waarde meegaf.

Na het NK kwam het WK in Ivoorkust. Hoogendoorn, Arjan Prosmânia, Gert de Boom en Mudde (Martin de Jong gokten terecht op een finaleplaats van hun favoriet en reisden af naar Abidjan voor 'het slechtst georganiseerde WK uit de geschiedenis'. Hoogendoorn: "Ik heb geleefd op ananassap, bananen en soms een beetje rijst vergezeld van kippenbotten met een beetje vlees eraan." Het Prosmânia-kwartet was voor deze bijzondere gelegenheid gehuld in speciale t-shirts. Voorop: het diagram van het beslissende fragment van de herkamp Prosmânia-Jansen. Achterop: onder meer van namen van de spelers en speelsters (Golubjeva) die Erno in de voorronde van het WK had overwonnen. Zijn populariteit nam in Afrika ongekende grenzen aan. Tijdens een paspoortcontrole werd Erno's naam in één adem genoemd met drie voetballericonen: "Ah Holland: Van Basten, Gullit, Prosmânia, Cruyff!"

< Wouri >

Prosmânia liep zowel fysiek als mentaal op zijn laatste benen na een slopend jaar, waarin zijn werk als ict-consultant soms een hinderlijke onderbreking voor al het dammen was. Met 's ochtends afdingen op de lokale markt en wouri spelen en 's avonds waterpoloën in het zwembad als voorbereiding perste Erno er uiteindelijk een negende plaats uit. Waarna hij zijn maatschappelijke

WK blitz 1998

carrière liet prevaleren en stopte met topdammen. Met bezoeken aan Tallinn, Parthenay en Ierland ("De mensen daar vonden in de pub het bier interessanter dan het dammen") en het supporteren van 'verwante zielen' als Hester de Boer en Kees Thijssen deed de groep nog van zich spreken. En aan het wereldrecord blinddammen werd zeker in de voorbereidingsfase een steentje bijgedragen aan het uiteindelijke welslagen van de *hell of a job*.

Hoogendoorn: "De vriendenkring is gebleven maar de fanclub leidt een sluimerend bestaan en wacht op de wederkomst van de topdammer Prosmânia. Ik denk echter niet dat het ooit nog zover zal komen."

TURKS DAMKAMPIOENSCHAP

Voor de negende keer werd het internationale damkampioenschap Turks dammen gehouden. 105 spelers uit Turkije, Cyprus en Libanon speelden van 22 tot 24 augustus het kampioenschap, georganiseerd door het Mustafakemalpaşa Municipality. Naast het toernooi, werden er uitstapjes georganiseerd. Het kampioenschap was bijna vergeten, maar werd door het Mustafakemalpaşa Municipality weer hersteld. Voor het derde jaar op rij won Mesut Gençer bij de senioren. Bij de jeugd werd Melih Güler eerste.

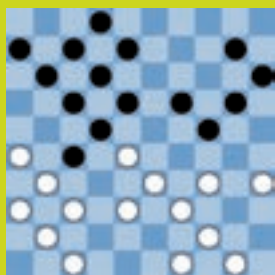
INTERNATIONAAL

DAMNIEUWS

BALT-CUP

Het derde toernooi om de Balt-cup is voor de tweede keer op rij gewonnen door Alexander Georgiev. Het verschil tussen de eerste en de twaalfde plaats bedroeg slechts drie punten. Harm Wiersma werd tweede, Ron Heusdens derde. De prijs voor de beste combinatie werd gedeeld door Ron Heusdens en Alexei Domchev.

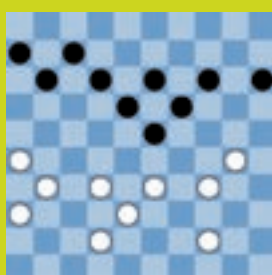
Diagram 1
R. Heusdens

A. Scholma

1. ... 27-32 2. 38x27 24-30
3. 34x05 15-20 4. 05x23
18x38 5. 27x18 12x32
6. 37x28 38-42 7. 47x38
17-21 8. 26x17 11x42

Diagram 2
V. Doumesh

A Domchev

1. ... 23-29 ? 2. 33x24 19-23
3. 32-28 ! 23x43 4. 42-38
43x32
5. 24-20 15x35 6. 31-27
32x21 7. 26x10

VIRNY KAMPIOEN VAN DUITSLAND

Vadim Virny is Duits kampioen geworden. Het kampioenschap werd van 7 tot 10 januari gespeeld in Berlijn. Van de zeven partijen won Virny er zes en verloor er één. Raphael Zdoroviak werd derde met tien punten. Jan Zioltkowski werd derde met negen punten. Ook mf Boris Kirzner behaalde negen punten.

TON SIJBRANDS

Andris Andreiko, de drievoudige wereldkampioen van de jaren 1968-1971 aan wiens leven in maart 1976 - hij was toen nog maar 33 jaar - een abrupt einde kwam, behoort tot zowel de *sterkste* als de *interessantste* spelers die de damwereld heeft voortgebracht. Het eerste moge, behalve natuurlijk uit zijn wereldtitels, óók blijken uit de diverse internationale toernooien die hij, van Samarkand tot Sappemeer, op zijn naam schreef. Al spreken de acht(!) Sowjet-Russische titels die Andreiko tussen 1961 en 1975 wist te vergaren, waarschijnlijk nog meer tot de verbeelding. En wat het tweede betreft kan ik met een gerust hart verwijzen naar de aan Andreiko gewijde monografie die begin jaren negentig verscheen. Dat bijna vijfhonderd pagina's tellende boek bevat namelijk vele partijen waar de oprechte damliefebber zijn vingers bij af likt!

Ik geloof niet - ik kan het mij althans niet herinneren - dat ik mij destijds, bij het schrijven van *Andris Andreiko - een damtechnische monografie* (Voorst 1990), door andere dan puur damtechnische en/of 'esthetische' overwegingen heb laten leiden. Bovenal moest ik plezier kunnen hebben in het analyseren en becomingentariëren van een partij, hetzelfde genoeg dat - zo hoopte ik tenminste - ook de lezer er aan zou beleven. Was dat niet of in onvoldoende mate het geval, dan kwam zo'n partij domweg niet door de selectie heen. Ik werd dus niet of nauwelijks gedreven door het verlangen aan te tonen dat Andreiko ook een van de *belangrijkste* dammers is geweest, een speler wiens partijen van grote invloed zijn geweest (en nog altijd zijn) op ons denken over het spel. Had ik mij dat wel tot taak gesteld, dan had het boek er ongetwijfeld heel anders uitgezien. In dat geval zou ik naar alle waarschijnlijkheid ook een plaatsje hebben ingeruimd voor de abstracte, om niet te zeggen 'droge' positiepartij die Andreiko in het Sowjet-Russisch kampioenschap 1968 tegen Bjeloroës speelde. Ik zou dat onder meer hebben gedaan omdat de subtiële wijze waarop hij in dit duel afrekenet met een tegen-

stander die in zijn zucht naar lijfsbehoud weinig méér weet te bedenken dan een groot deel van zijn materiaal aan de rechter bordrand te parkeren, ons sterk doet denken aan een van Andreiko's meest illustere opvolgers: superstrateeg Alexeï Tsjizjow!

Andreiko-Bjeloroës (Kamp. USSR 1968)

1.33-29 19-23 2.35-30 14-19 3.30-25 17-22 4.25x14 9x20 5.38-33!?

De vaker voorkomende opbouw met 5.39-33, 6.44-39 en 7.50-44 levert alleen dan aantrekkelijk (flank) spel op wanneer zwart zo vriendelijk is voortijdig 5/7...11-17 te doen. Maar als deze veld 17 zo lang mogelijk open houdt, valt er - zo heeft menig grootmeesterduel uitgewezen - weinig tot niets te halen voor wit. Het voordeel van de tekstzet en het aansluitende 6.42-38 is dat wit straks de tempi kan uitspelen met 40-35, 44/45-40 en 50-44/45, zonder daarmee de controle over veld 44 (of - erger nog - 49) op te geven.

5...20-25 6.42-38 15-20 7.40-35!?

Zie de vorige aantekening. **7...10-15 8.44-40 4-9 9.50-44 5-10 10.32-28** Een heel ander idee is 10.48-42 of - vooral - direct 10.31-26.

10...23x32 11.37x17

12x21

Kennelijk acht Bjeloroës, die zijn stelling met (8...)4-9 enigszins grofstoffelijk heeft ingericht, het vervolg 11...11x22 12.29-24 (of zou Andreiko hier wellicht 12.41-37 16-21 13.31-26 21-27 14.37-31/48-42 hebben gedaan?) 12...19x30 13.35x24 20x29 14.33x24 nog bezwaarlijker dan het partijverloop. Hoe dan ook - de tekstzet stelt de positieone dreiging 12...19-24! aan de orde, zodat wit nauwelijks keus heeft: **12.29-24 19x30 13.35x24 20x29 14.34x12 7x18** De opening is achter de rug. Zwart heeft een voor-sprong-in-ontwikkeling van zes tempi, maar het is wit die op de mooiere (centrum)stand kan bogen.

15.33-28 10-14 16.41-37 1-7 17.37-32 7-12 18.46-41 21-26 19.41-37 11-17 20.47-42 14-19 21.39-33 9-14 22.43-39 14-20 23.40-34 17-22 24.28x17 12x21 25.31-27!?

Hoewel Andreiko in het eerste partijgedeelte veel vereenvoudigingen heeft toegelaten c.q. moeten toelaten, is hij wel zo verstandig de mogelijkheid (25...)21-27 direct te elimineren.

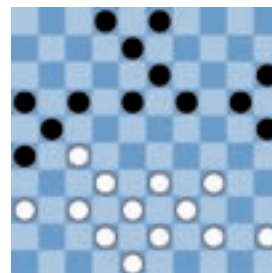
25...6-11

De lezer moet het mij maar niet kwalijk nemen - ik ben, damtechnisch gesproken, nu eenmaal zo gebakken - dat ik mij in dit soort standen uitsluitend met de witspeler kan of wil identificeren. Die eenzijdige sympathie brengt met zich mee dat ik over de eventuele wenselijkheid (of onwenselijkheid) om schijf 6 op te spelen, niets zinnigs te melden heb. Waarom het partijverloop dan toch onderbroken? Enkel en alleen om diezelfde lezer er nu alvast op te attenderen dat in de partij die ik

volgende keer zal bespreken (Andreiko-Goeljajew, kamp. USSR 1971), de zwartspeler in een soortgelijke positie niet 6-11 maar 2-7-11 doet. En ik voeg daar onmiddellijk aan toe dat dit - bij alle overeenkomsten - niet het enige verschil met Andreiko-Bjeloroës 1968 is...

26.49-43 11-17
(zie diagram 1)

Diagram 1

Dankzij zijn beheersing van het strategische veld 27 heeft wit prettig, zoniet gunstig spel. Maar van enig voordeel zou geen sprake zijn wanneer zwart de gelegenheid kreeg tot het terugruiltje (33-28?!). 17-22 en 21x12: onder omstandigheden zou het randstuk 36 dan zelfs lelijk buitenspel kunnen komen te staan! Het is om die reden dat Andreiko gedurende de komende tien zetten veld 28 consequent mijdt en als het ware om het centrum heen speelt:

27.45-40! 3-9 28.40-35! 19-24 29.34-30! 25x34 30.39x19 13x24 31.43-39

Dit is inderdaad nauwkeuriger dan 31.44-40?!, waarop zwart immers met 31...18-23 (32.40-34*) had kunnen reageren. Die mogelijkheid heeft hij na de tekstzet niet: 31...18-23? verliest nu geforceerd door 32.33-28! 23-29 33.28-21 en 34.37-31 met dam op 4. Maar misschien was 31.44-39!?, dat 31...18-23? evenzeer verhindert door

32.33-28! +, nog iets exacter geweest. Ik kom hier dadelijk op terug.

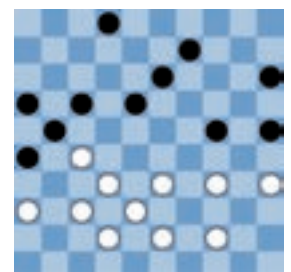
31...8-13

Sterk in aanmerking kwam ook 31...9-14!?, teneinde 32.39-34 met 32...20-25(!) 33.48-43 14-20(!) te beantwoorden - niet wit maar zwart zou dan het beste van het spel hebben! Had wit echter zo-even 31.44-39 gespeeld, dan had zwart naar een ander plan moeten omzien, daar 31...9-14 32.39-34 20-25? faalt op het damzetje 33.34-30!, 34.27-22, 35.38-33 en 36.32x3 +. En behalve 32...20-25 is ook 32...14-19? (32...8-13*) uitgeschakeld door de nogal verborgen combinatie 33.27-22!! 17x30 34.37-31 26x28 35.38-33 28x39 36.43x3 +.

Maar in zekere zin is het allemaal lood om oud ijzer: van een beslissende verbreking van het evenwicht is tòch nog geen sprake. Daar zal echter voor de veertigste zet verandering in komen...

32.39-34! 20-25 33.48-43!? (zie diagram 2)

Diagram 2

Andreiko schuwt geen enkel risico bij zijn pogingen de controle over het randveld 25 van zwart over te nemen.

33...9-14(?)

Ik geef toe dat een opstelling met 33...2-8(!) 34.44-39 15-20(!) er tamelijk ongewoon uitziet. Toch had wit in dat geval geen

JEAN MARC 'EL ANIMAL' NDJOFANG BRENGT WERELDRECORD KLOKSIMULTAANDAMMEN TERUG NAAR DE NOORDOOSTPOLDER

Het is Jean Marc Ndjofang gelukt! De dolblij en apetrotse internationaal grootmeester is er in geslaagd om het wereldrecord kloksimultaan dammen scherper te stellen. Met een ongelooflijke hoge score van 88 procent! Van de 33 partijen verloor hij slechts een keer en moest hij zes keer remise toestaan wat een eindstand opleverde van 58–8. Michel Stempher uit Kampen was de enige die een winstpartij liet aantekenen. IJsbrand Haven, Richard Koot, Alex Boxum, Teunis Snoek, Theo Stoverinck en Jacob Poortinga speelden remise.

< Openingsceremonie >

Driek de Goede heette 21 december iedereen van harte welkom in Emmeloord; in het bijzonder de hoofdrolspeler Jean Marc Ndjofang en zijn verloofde Mame Koumba Sambe en uiteraard de burgemeester van de gemeente Noordoostpolder Willem van Rappard, het organisatiecomité, vertegenwoordigers van de FMJD, de KNDB, de pers en de 33 deelnemers. De Goede vond het prachtig dat er in Kameroen veel op straat gespeeld wordt. "Wij hebben de klok en zij hebben de tijd". Burgemeester Willem van Rappard vond het heel plezierig dat er - na het succesvolle NK 2008 en de eerste recordpoging in 2007 - opnieuw een groot damevenement in de gemeente Noordoostpolder georganiseerd werd. De locatie in theater 't Voorhuys is uitermate geschikt voor deze damevenementen. Hij wenste Ndjofang veel succes met zijn recordpoging en dat de beste mogen winnen.

Jean Marc Ndjofang maakte bekend dat voor hem de recordpoging heel belangrijk en speciaal was. Hij was de organisatie erg dankbaar dat ze hem uitgenodigd hadden. Hij was blij dat hij in Emmeloord was in zo'n mooie locatie en onder perfecte omstandigheden. Hij wenste alle tegenstanders een prettige partij en het publiek een plezierige dag toe. Ndjofang sloot zijn toespraak af met een Afrikaans spreekwoord: "als je goed start, dan eindig je ook goed".

Frank Teer feliciteerde, namens de FMJD, het organisatiecomité met deze recordpoging en verwacht dat zij in de nabije toekomst nog veel meer damevenementen gaan organiseren onder voorzitterschap van IJsbrand Haven. Volgens Teer is Henk Boers de spil in de organisatie en tevens de bedenker van de recordpoging kloksimultaan dammen. Voor de recordpogingen is grote belangstelling onder de topdammers. Alexander Schwarzman was de

eerste met 25 tegenstanders. Jeroen van den Akker bracht dit aantal op 30 opponenten. Anton van Berkel bouwde dit aantal uit tot 32. Van Berkel was overigens een van de eersten die Ndjofang feliciteerde op de FMJD-site!

< WK 2011 >

Teer maakte bekend dat de gemeente NOP officieel kandidaat is gesteld door zowel de KNDB als de FMJD voor het organiseren van het WK Dammen 2011, het jaar waarin de KNDB honderd jaar bestaat! Vervolgens legde Teer de specifieke regels voor de recordpoging uit aan de deelnemers, waarna burgemeester Van Rappard de openingszet verrichtte aan het bord van Henk van Hooff.

< Publieke belangstelling >

De publieke belangstelling was behoorlijk ondanks dat de partijen vrijwel live op internet te volgen waren via toernooibase.kndb.nl van Piet Bouma. Hendrik Veenstra en Gerben de Wit leverden eveneens een topprestatie door alle partijen in te voeren.

< Sluitingsceremonie >

Jean Patrice Koe Jr., secretaris van de ambassade van Kameroen, deelde mee de ambassadeur van Kameroen verhinderd was, maar dat zij het een grote eer voor Kameroen vond dat Jean Marc Ndjofang uitgenodigd was.

Hij feliciteerde Jean Marc Ndjofang met zijn wereldrecord. Voor hem was het een ontroerend moment toen hij bij de ingang van het theater 't Voorhuys de door Joop Kip en Bart Jonker opgehangen vlag van Kameroen zag wapperen en eveneens zag hij de vlag van Kameroen in de speelzaal. Hij gaf toe nog nooit eerder in Emmeloord geweest te zijn maar hij vond het een mooie plaats. "Ik kom zeker nog een keer terug en dan misschien met de ambassadeur". Dit record betekent een groot succes voor Kameroen. Dammen is heel populair in Kameroen. Iedereen speelt het, maar weinigen zo goed als Ndjofang.

< Hoogtepunt >

Jean Marc Ndjofang deelde mee dat het niet gemakkelijk was geweest. "Ik was echter goed voorbereid, had een goede conditie en kon mij goed concentreren. De omstandigheden waren ideaal voor mij. Na afloop van de testsimultaan in Zwartsluis had ik het gevoel, dat hij mij zou gaan lukken. Ik ben heel trots en blij met dit record. Dit betekent een hoogtepunt in mijn leven. Ik kwam nergens in tijdnood, dat in tegenstelling tot mijn deelnemers, waarvan een aantal spelers in hevige tijdnood raakte. Hij feliciteerde Stempheer alsnog met zijn overwinning (hij was het tijdens de recordpoging vergeten!). Hij bedankte de arbiters voor de prima leiding. Voor Ndjofang was het een verrassing dat hij zelfs van

een behoorlijk aantal sterke spelers gewonnen had. Hij sloot ook deze toespraak af met de herinnering aan het Afrikaans spreekwoord: "Als je goed start, dan eindig je ook goed".

IJsbrand Haven van stichting Aanzet bood Jean Marc een boeket bloemen aan. Haven was onder de indruk van het snelle spel van Ndjofang. Haven bedankte alle sprekers en in het bijzonder ceremoniemeester Driek de Goede. Hij bedankte verder Ndjofang, de spelers, de arbiters, de pers, de sponsors, de medewerkers van theater en restaurant 't Voorhuys en alle vrijwilligers die het evenement tot een succes gemaakt hebben.

Emmeloord, 21 december 2008

Start 11:33	26 winst	33 partijen
Einde 16:00	6 remise	Uitslag 58-8
Duur 4 uur, 27 minuten	1 verlies	Score 88%

De twee verschillende damspelen

DOOR ANDREAS KUYKEN

zoals zij leven onder damcomponisten

Wanneer de intentie lukt, ziet u straks twee diagrammen. **Het eerste toont de beginstand, met twintig witte en twintig zwarte schijven op het bord.** De partij zou zo kunnen beginnen. **Het tweede toont het dambord, met twintig witte en twintig zwarte schijven náást het dambord.**

Ziet u de composities in de verschillende probleemrubrieken er maar op na: het overgrote deel kent de structuur van de schijven náást het dambord. Die zijn dan wel óp het bord gekomen, maar nooit vanuit de twintig-om-twintig beginstand.

'Swissness' nu, onderscheidt de twee damspelen. Ook binnen de compositiekunde. Enerzijds het damspel, dat rekent met de beginstructuur van het damspel. Anderzijds het damspel, dat de tijdsstructuur van het damspel negeert, zich van de tijdsstructuur van het damspel emancipeert.

Mag ik het even in beeld brengen?

Diagram 1
Damspel één

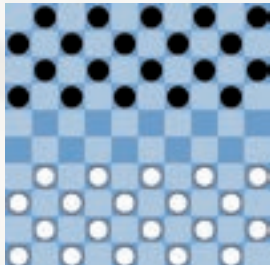
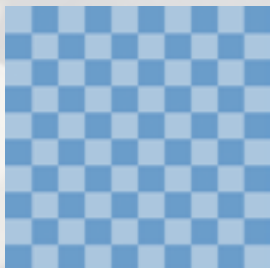

Diagram 2
Damspel twee

En het is essentieel, deze twee volstrekt verschillende structuren te onderscheiden. Het 'Internationale Damspel', als structuur. En een tweede spel, dat hetzelfde materiaal kent, schijven en bord, maar dat zich van de tijdsstructuur met de basisbeginstand van het internationale damspel heeft geëmancipeerd. De structuur van dit tweede damspel in de beginsituatie: een leeg dambord, de schijven ernaast. En die schijven worden dan door de componist op het bord geplaatst. Op het bord gedropt. Een soort 'dropdam'.

Men hoeft nu niet meteen vóór het een en tégen het andere te kiezen. Maar op weg naar compositorische volwassenheid dient men die twee wel te leren onderscheiden! Het damspel van de partijspeler, en voorts: het internationale

damspel van de componist, en het 'dropdam' van de componist.

Binnen het kader van het damspel nu is er één genre van composities dat door de Franse en ook de Zwitserse meesters en grootmeesters als hoogtepunt wordt beschouwd, ja, als Hoge School van de compositiekunde überhaupt: het **'Strategisch Miniatuur'**. Een minimum aan materiaal, een heldere structuur, 'verhalend', een verhaal vertellend. Ziehier **'de slag om de tric-trac en veld 50'**, een strategisch miniatuur van vijf om vijf schijven van eigen hand. Het voor het 'wereldkampioenschap miniaturen' inzenden had één bezwaar: ik had het miniatuur al eerder aan de bezielende organisator

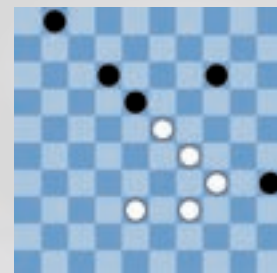
Jaap Bus laten zien! Hij, tevens voorzitter van de **CPI**, de 'Commission du

Problémisme International' binnen de **FMJD**, die gelukkig de twee damspelen haarzuiver weet te onderscheiden. Nu wordt het echter hoogste tijd voor de eerste publicatie!

Andreas KUYKEN
Eerste publicatie

Diagram 3

De slag om de tric-trac en veld 50

Wit speelt en wint !

De oplossing vindt U elders in dit nummer!

KIJK OP DAMMEN

DOOR SIJBRAND VAN EIJK

MARTEN WALINGA
BUORREN 10
8845 SG WAAKSSENS
MARTENWALINGA@HOTMAIL.COM

In de beide Nederlandse damsporten speelden zaterdag 27 december de computers een belangrijke rol; in Delfzijl worstelde de organisatie van Seaports Masters 2008 in Delfzijl met elektronische borden en het direct online presenteren van de partijen en in Scharnegoutum werd de huidige kampioen van het Friese spel, Jelle Wiersma uit Wommels, uitgedaagd door het computerprogramma Lusoris van programmeur Stef Keetman. Ook deze partij was online te volgen via het damcafé op de website van de Dambond Fries Spel.

Uw redacteur was bij beide evenementen aanwezig om niet alleen de verrichtingen van de spelers te volgen maar ook om te kijken naar wat de (on)mogelijkheden zijn van computers en elektronica om dampartijen te presenteren. Dit met het oog op het in april te houden eerste grootmeestertoernooi in het Friese spel. Hier

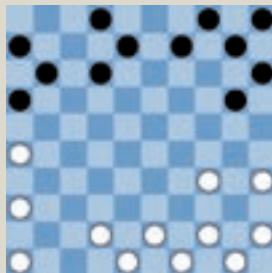
worden vier spelers voor uitgenodigd, de eerste speler heeft zich reeds geplaatst in een kwalificatietoernooi in Winsum; meervoudig kampioen Augustinus van der Goot.

De overige drie spelers worden de nummer één en twee uit het Fries kampioenschap en de sneldamkampioen. Meer informatie over dit toernooi is binnenkort online te vinden op de nieuwe website van de damclub 'De Rûge Wolf' uit Lollum-Waaksens op www.fryskdamjen.nl. Bij deze vierkamp zullen ook de partijen online te volgen zijn en zullen de spelers zoals het er nu naar uitziet met een nieuw soort dambord te maken krijgen, er wordt dan gespeeld op een touchscreen met bijbehorende software. In de toekomst biedt deze manier van presenteren misschien wel de mogelijkheid om de schijven in 3D te projecteren.

Dan de partij van Lusoris tegen Jelle Wiersma.

01.32-27 20-25 02.27-22 17*28 03.33*22 18*27 04.31*22 12*32 05.38*27 14-20 06.36-31 11-17 07.27-22 17*28 08.34-30 25*34 09.40*27 tot dusver een voorzichtige opening. 13-18 10.41-36 18-22 11.27*18 19*17 12.31-26 08-12 13.39-34 03-08 14.37-31 07-11 nu lijkt het dat Lusoris schijf 46 moet prijs geven en dat Jele rustig de aanval op de lange hoek kan inzetten, het loopt echter iets anders want Lusoris speelt verassend 15.31-27 17*37 16.47*27 en heeft er geen moeite mee om de sterke rún (schijf 47) er uit te slaan. 12-17 17.27*07 01*12

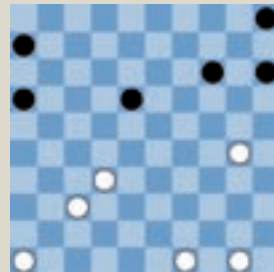
Diagram 1

En hier gaf Lusoris een eerste speldeprikje weg: 18.36-31 16*27 19.42-37 27*47 20.34-29 47*24 21.35-30 24*35 22.45*21 niet een al te moeilijke combinatie maar uit een stand waarbij de schijven ver uiteen zijn gedreven verwacht je dit niet direct. 10-14 23.43-38 08-13 24.48-42 12-17 25.21*12

13*11 26.38-32 04-09 27.44-39 09-13 28.42-37 11-16 29.39-34 13-18 en schijf vier is ondertussen van linksachter tot spits gepromoveerd.

Diagram 2

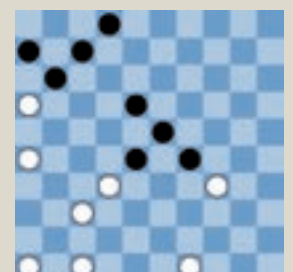
Maar of dat verstandig is valt te betwijfelen, de drie musketiers op 32, 37 en 46 houden met de dreiging 32-28 de rechterflank van Jelle behoorlijk in

bedwang. 30.34-30 14-20 31.30*10 15*04 32.49-44 05-10 33.44-40 04-09 34.40-34 09-14 35.46-41 18-23 36.32-27 Op dit moment lijkt 16-21 37.27*16 06*26 goed, maar 38.37-32 10-15 39.50-44 14-20 40.41-37 20-24 41.34*14 15*13 42.44-39 13-19 43.39-34 sluit het net rond Wiersma's laatste stenen, dus volgt 14-20 37.50-44 10-15 38.37-32 en ook nu kan 16-21 nog steeds niet, dus volgt nog een wanhopig 06-11 39.41-36 20-24 40.34*14 15*13 41.44-39 13-19 42.39-34 19-24 43.34*14 in een laatste poging tot doorbraak 23-29 44.14-09 29-34 45.09-03 en weer zijn de chips de neuronen de baas.

Voor de echte liefheb-

ber heb ik nog een mooi probleem gecomponeerd, let wel dit is geen gemakkelijke opgave en chapeau voor degene die de oplossing weet te vinden.

Diagram 3

Reacties graag naar: Marten Walinga Buorren 10 8845 SG Waaksens martenwalinga@hotmail.com

Ik ben zo iemand die al zijn damboeken ook gelezen heeft. Ze liggen eerst op een stoel in mijn damkamer en gaan pas de kast in als ik ze ook helemaal uit heb. Dat levert nu wel een flink probleem op: zal Sijbrands' boek over Henk Smit ooit in mijn kast komen?

Ik ben bang van niet, nooit zal ik het helemaal uit weten te krijgen en ik zal niet de enige zijn. Ik merk ook dat ik oud word: ik kan het blind steeds minder goed volgen, lijkt het wel. Liever houd ik het trouwens op een andere reden: de varianten van Sijbrands zijn nog complexer dan normaal.

Over Sijbrands gesproken: hij schreef een interessant artikel over de schaakmatch Kramnik-Anand voor het fraaie schaaktijdschrift Matten. Dat schaaktijdschrift bestaat uit schaakverhalen en niet of nauwelijks uit techniek. Aangezien mijn compagnon Koops en ik altijd wel verlegen zitten om ideeën voor KnK: zou een soortgelijke opzet wat zijn voor ons?

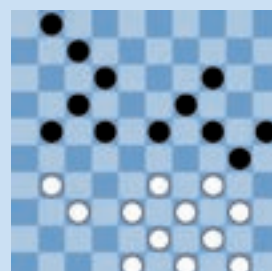
Goed idee, maar er zijn bepaalde nadelen. Eigenlijk moeten we dan de auteurs van die fraaie damverhalen, met een hoog literair gehalte als het even kan, gaan betalen. Tja, ga er maar aanstaan als KnK zijnde. Ondertussen schieten mij natuurlijk al wel allerlei mogelijke schrijvers door het hoofd, zoals Henk Fokkink over zijn lange loopbaan binnen het dammen, de familie Kromhout over hun reis door Mali, Leo Springer over de damtijd van zijn vader Ben Springer en ga zo nog maar

eventjes door. Of het ervan gaat komen? Koops is de commerciële baas van ons tweeën...

Een boek dat ik wel uit heb gekregen is het jubileumboek over EDC, de Enschedese Damclub: 75 jaar EDC. De samenstellers Gino Schirinzij en Paul van de Veen hebben er een mooi boek van gemaakt. Gelukkig verschijnen er nogal wat jubileumboeken, dat lukt gelukkig wel op de damboekenmarkt.

Al lezend zag ik een schitterende compositie van Derk Vuurboom, die ik nog niet zo lang geleden gebruikte op de NST training: een natuurlijk stand doet het altijd goed, een forcing ook en dan ook nog een fraai eindspel. Het viel niet mee voor de NST. En voor jullie? Wit speelt en wint dus, succes!

Diagram 1
Derk Vuurboom

GELIJK OF ONGELIJK

JOHAN KRAJENBRINK
PIET HEINSTRAT 45
6512 GS NIJMEGEN
(024) 360 38 05

JOHAN BASTIAANNET

ORTELIUSSTRAAT 147 HS

1057 AX AMSTERDAM

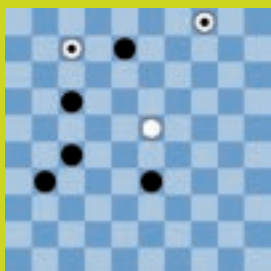
FMJD.OFFICE@WORLDONLINE.NL

Het eerste persoonlijke wereldkampioenschap eindspelcompositie - 10

Naast de fraaie creatie die mij de eerste plaats bracht in categorie B en met recht volop aandacht kreeg in aflevering 9, had ik nog een tweede eindspel laten meedingen. Dat dit minder hoge ogen zou gooien bij de jury, stond voor mij eigenlijk al bij voorbaat vast. En deze inschatting vooraf zou bij het bekend worden van de einduitslag zelfs volkomen juist blijken. Toch betreft het ook hier een wel doorwrocht werkstuk dat, in mijn ogen althans, een bespreking in deze kolommen ten volle waard is. De lezer wacht dan ook een bijzondere strijd van twee witte dammen en dito schijf tegen vijf zwarte schijven:

Diagram 1

J. Bastiaannet, Amsterdam
Categorie B, 9e plaats

1.7-16! Andere aanvalszetten leiden hier tot niets, bijv. 1.7-2? 31-36 2.2x12 36-41 =. Of 1.4-15? 31-36 2.15x3 36-41 =.

1...17-21 Zwart heeft niet beter: 1...31-36 2.16x2 36-41 en nu 3.2-19 of 4-15 enz. +.

2.16-2! 8-12 Indien 2...31-36, dan 3.2x38! 21-26 (of 3...27-31 4.38x16 31-37 5.4-31! 37x26 6.16-32 +) 4.38x16 36-41 5.16-32 en nu:

1) 5...41-47 6.32-41 47x36 7.23-18 +.

2) 5...41-46 6.32-28 met een lang niet alledaagse insluiting van de zwarte dam.

3.2-24! 33-39 Op nu 3...31-36 laat wit volgen 4.4x31! 36x27 5.24x47! 27-32 6.23-19 32-37 7.19-14 21-27 8.14-10 (vooral niet 8.14-9? 27-32! 9.9-3 37-41! =) 27-32 9.10-5 12-18 (of 9...32-38 10.47x7 37-42 11.5-37 +) 10.47-15/20! 18-23 11.5x28 32x23 12.15-10 enz. +.

Het uitroepteken bij de vierde zet staat er overigens niet voor niets, na 4.24x38? kan zwart nog ontsnappen door 4...27-32! 5.38x16 36-41 6.16-32 41-46 7.32-28 12-17 =. En hoe nipt die remise is, toont de fraaie winst die wit nog kan boeken na het foutieve 4...27-31? 5.38x16 31-37 6.4-10! 12-17 (anders 6...36-41 7.16-32 37x19 8.10x46 +; of 6...37-42 7.23-18 12x23 8.10x48

36-41 9.48-37 +) 7.23-18! 37-42 8.10-37 42x31 9.16-21 36-41 (evenmin redding bieden 9...17-21 10.2-16 21-26 11.16-32 + en 9...17-22 10.18x27 31x22 11.2-19 +) 10.18-12 17x8 11.2x47 +. Al met al waardevol schijnspeel!

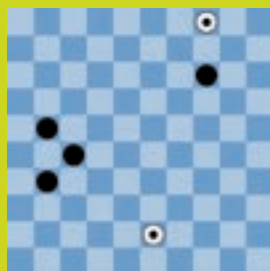
4.23-18! 12x23 5.24-42! 31-36 Of 5...21-26 6.42-37 +. **6.4x31 36x27 7.42-26**

27-32 In plaats van het nogal gewone 7...23-28 8.26x44/50 27-32 9.44/50-33 32-37 10.33-47 +. 8.26x27! +.

Bij twee van de drie juryleden viel deze constructie beslist in de smaak gezien de score: 53-62-34 (De Bruijn-Mackevicius-Sjkloedov). Dat Sjkloedov het juist veel minder waard vond, zou wel eens kunnen komen doordat hij vast wel het volgende eindspel van zijn landgenoot **Viktor Sjoelga** kent: **21,23,27,31,39/D4,D15** – een positie uit het negende kampioenschap van Wit-Rusland (1998). En dat grijpt op zijn beurt terug op een veel oudere voorloper:

Diagram 2
G. Isajev

Dambrete, januari 1978

Wit wint hier binnen

enkele zetten: **1.43-48!**

31-36 Indien 1...21-26, dan 2.4-15! en nu:

1) 2...14-20 3.15x21! +.

2) 2...27-32 3.15-38 32x43 4.48x36 +.

3) 2...31-36 3.48-37! 26-31 4.37x5/10 27-32 5.5x26 36-

41 6.26-37 +.

En op 2...14-19 wint 3.15-10 19-24 4.10-37 het snelst.

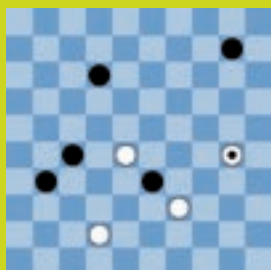
2.4x31 36x27 3.48-26 14-20 4.26x25 27-32 5.25-20 32-37 6.20-47 +.

Een in al z'n eenvoud best aardig stukje van de Oekraïense eindspelcomponist **Georgy Isajev** (1941-2000).

Zeker nu we al aardig wat jaren in de 21e eeuw zitten, kan het eigenlijk niet meer voorkomen dat nieuwe eindspelstudies ook echt helemaal van begin tot eind nieuw zijn. Er is altijd wel ergens een voorloper te vinden die de hedendaagse auteur – al dan niet bewust – dankbaar heeft benut. Ook het eindspel van **Jaap Bus** dat de derde plaats ten deel viel in categorie B, blijkt voort te borduren op een bestaand concept. Daarover straks meer, eerst uw aandacht voor de best fraaie ontleding:

Diagram 3

J. Bus, Bremerhaven
Categorie B, 3e plaats

1.30-35! 33x22 2.35-49

31-36 Op de plakker 2...31-37 beslist 3.49x3 37x48 4.3-25 +. En na 2...22-28 3.49x3 (of x8) 28-32 brengt wits dam vanaf dit zelfde veld 25 de genadeslag toe: 4.3-21! (alleen zo) 32-37 5.21-3 37x48 6.3-25 48x30 7.25x26 +. Meer weerstand biedt daarentegen 2...12-18: 1) 3.49x21? 22-28! 4.21-17 31-36 (niet 4...28-32?

5.17-21! 32-37 6.21-3 37x48

7.3-25 48x30 8.3x26 18-22

9.26-21! 22-28 10.21-38

enz. +) 5.17x33 36-41 =.

2) 3.49x16! en nu:

2.1) 3...18-23 4.16-27(!) 31-37 5.27x34 37x48 6.34-25 +.

Zo had de auteur het bedoeld. Maar mijn eindspelsoftware laat zien dat 4.39-33 ook wint, bijv. 4...10-15 5.16-32 +.

2.2) 3...23-28 4.16-7! en verder:

2.2.1) 4...18-22 5.7-16 (de enige) 10-15 (op 5...10-14 wint bijv. al 6.16-27 28-32 7.27x20 32-38 8.42x33

31-37 9.20-14! 37-42 10.14-20 +) 5.16-43 (de leukste winst) 15-20 6.43-48 en nu óf 6...28-32 7.42-38 32x34 8.48x36 + óf 6...31-36 7.39-33 28x39 8.48x31 36x27 9.42-37 +.

2.2.2) 4...18-23 5.7x34! 31-36 (anders 5...28-32 6.42-38! 32x43 7.39x48 31-37 8.34-23 +) 6.34-30! 28-33 7.39x28 36-41 8.42-37 41x23 9.30-24! 23-28 10.24-38 en nu het door Bus voorgeschreven harakiri-slot 10...28-33 11.38x4 +.

Nu snel terug naar de hoofdvariant: **3.49x8! 36-41 4.42-37 41x32 5.8-13 22-28**

Indien 5...22-27, dan 6.13x36! 32-37 7.36-47 10-14 8.39-33 14-20 9.33-29 20-25 10.29-24 +.

Let wel dat slaan naar 31 juist niet wint: 6.13x31? 32-38 7.31-4 10-15 8.4-31 15-20 9.31-26(!) 20-25! (niet 9...20-24? 10.39-33! 38x29 11.26-8 24-30 12.8x35 en nu óf 12...29-34 13.35-44 + óf 12...29-33 13.35-30 33-38 14.30-48 +) 10.26-37 25-30 11.37-48 38-43! =.

6.8-19 10-15 7.19-14!

De enige weg naar winst:

1) 7.39-34? 15-20! 8.34-29 20-24! =.

2) 7.19-24? 32-37 (7...15-20? 8.24x15 32-37 9.15-47 28-32 10.39-33 +) 8.24-19 28-33! =.

3) 7.19-5? 15-20 8.5-10 20-

25! (8...20-24? 9.10-15 24-30 10.15-42 30-35 11.39-34

+) 9.10-14 25-30 10.14-19 30-34 (niet 10...30-35?

11.39-34 28-33 12.19x37 33-38 13.37-48 +) 11.39x30

28-33 12.19x37 33-39 en remise.

Belangwekkend schijnspeel!

7...15-20 8.14x25 32-38

Of 8...32-37 9.39-33 +.

9.39-33 38x29 10.25-14

28-33 11.14-20 29-34

12.20x38 34-40 13.38-33

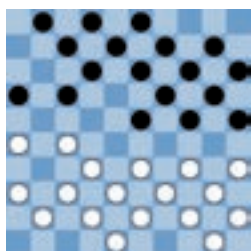
40-45 14.33-50 +.

Een aanmerkelijke verdieping van een op zich incorrect 3x3 schijfvenindspel dat **Martin van Dijk** in Het Nieuwe Damspel van november/december 1974 lanceerde. Al is met de kern ervan – **12,15,32/9,44** – natuurlijk niets mis. En Jaap Bus heeft de essentie van deze positie op kundige wijze met diverse andere ideeën weten te verrijken. Nu de score van de jury: 73-75-48 (B-M-S). Daaraan valt niet te zien dat de jury zich gestoord heeft aan het op slag staan in de beginstand – wat niet direct geldt als het summum van eindspelkunst. Ook had die wellicht geen weet van de bovenvermelde voorloper.

Wordt vervolgd

HALVE FINALES NK 2009

Pim Meurs
Diagram 1

OPGAVEN SERIE 27:

De Hielslag

ALEX MATHIJSEN
BURGHARDT VAN DEN
BERGHSTRAAT 90
6512 DP NIJMEGEN
ALEX@KNDB.NL

Evenals de vorige keer, oefenen we ook in deze serie een bekende standaardcombinatie. De hielslag heeft een zeer herkenbaar patroon. Bij dit zetje maakt wit door achteruit te slaan een veld vrij, waar zwart naar toe moet slaan. Dan volgt de winnende witte slag.

In alle standen is wit aan zet. Je mag stoppen met noteren, wanneer wit zijn laatste slag heeft uitgevoerd. Veel succes en plezier met de hielslag! En let met het versturen van je oplossingen op mijn nieuwe adres!

Spelregels voor de laddercompetitie:

- Inzenden voor 7 maart anders tellen je oplossingen niet mee.
- Je kunt inzenden per e-mail of per brief.
- Schrijf je naam bij je oplossingen.
- Noteer de volledige oplossing, dus niet alleen de eerste zet!
- Een correcte bijoplossing wordt beloond.
- De prijswinnaars beginnen weer onderaan de ladder.
- Als je drie keer achter elkaar niet meedoet, val je van de ladder. Je behaalde punten blijven wel geldig en tellen bij je volgende inzending gewoon mee.
- Als je een sterretje achter je naam hebt, wordt het tijd dat je weer eens wat opstuurt.

Diagram 313

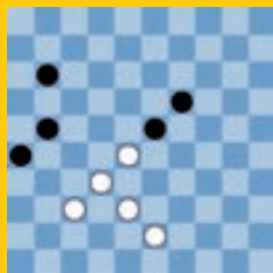

Diagram 314

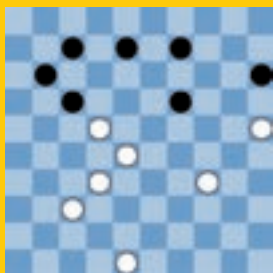

Diagram 315

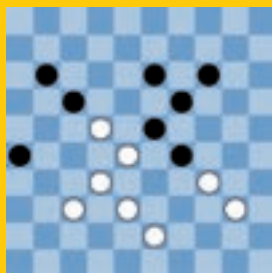

Diagram 316

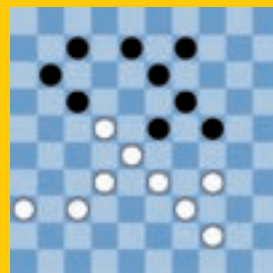

Diagram 317

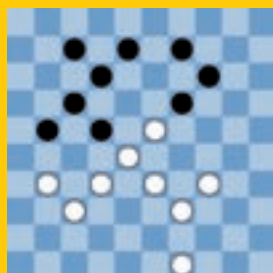

Diagram 318

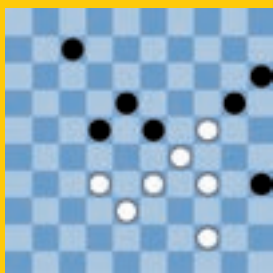

Diagram 319

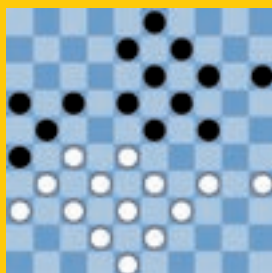

Diagram 320

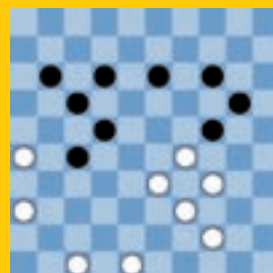

Diagram 321

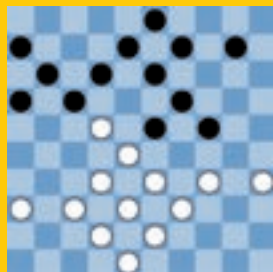

Diagram 322

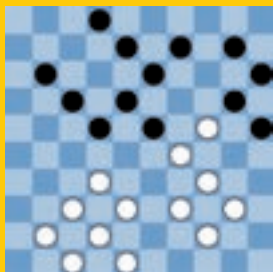

Diagram 323

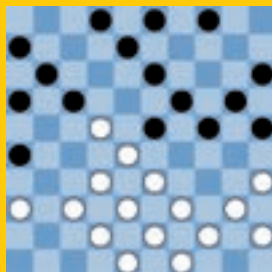
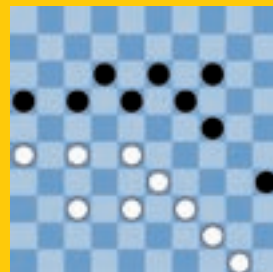

Diagram 324

Oplossingen serie 26: De Kaatsingszet

Deze serie gaf bij veel oplosers de nodige problemen. Niet door de moeilijkheid, maar wel door de onjuiste onderschriften bij de diagrammen! De opgave luidde recht toe recht aan: wit begint en wint.

301. 1.23-19 14x32 2.38x18 12x23 3.31-27 21x32 4.37x30
302. 1.22-17 11x33 2.38x18 13x22 3.34-29 24x33 4.39x26
303. 1.29-23 19x28 2.26-21 17x26 3.36-31 26x37 4.41x23 18x29 5.33x4
304. 1.24-19 13x24 2.27-21 16x27 3.31x13 8x19 4.28-22 17x28 5.32x5
305. 1.33-29 24x31 2.29x7 2x11 3.37x6
306. 1.27-22 18x27 2.34-30 25x34 3.40x18 13x22 4.28x26
307. 1.27-22 18x27 2.29x18 12x23 3.25-20 14x25 4.34-30 25x34 5.40x18 13x22 6.28x26 en wit wint de schijf op veld 27.

308. 1.28-22 18x27 2.25-20 14x25 3.34-30 25x34 4.40x18 13x22 5.33-29 24x33 6.39x26
309. 1.27-21 26x17 2.34-30 25x34 3.40x18 13x22 4.32-27 22x31 5.28-23 19x28 6.33x4
310. 1.34-30 25x34 2.40x18 13x31 3.33-29 24x42 4.48x6
311. 1.27-22 18x27 2.37-31 26x37 3.42x11 16x7 4.25-20 14x25 5.34-30 25x34 6.40x18 13x22 7.28x26
312. 1.22-17 11x22 2.28x17 12x21 3.34-30 25x34 4.40x18 13x22 5.33-29 24x33 6.39x26

De ladderstand

152 punten: Steven Manders
147 punten: Arwin Lammers, Harmjan Lammers, Larissa Schimmel
144 punten: Jannes Kromhout en Laura Timmerman
143 punten: Tom Janmaat
141 punten: Kaspar Heijnen
137 punten: Bas van Berkel
133 punten: Jaco Hardenbol* en Corné Leeuwestein*
132 punten: Jesse van Beek en Aswin Witte
126 punten: A. Finders
124 punten: Casey van Beek
121 punten: Dennis de Wit*
120 punten: Alex Ketelaars en Arie v.d. Weteringh
118 punten: Jan Langeveld
116 punten: Thomas van

der Klis
114 punten: Lisa Alevén
113 punten: Roel van der Hek
97 punten: Mara Langeveld
96 punten: Folkert Jansen
95 punten: Marco de Leeuw
86 punten: Jan Groenendijk
81 punten: Anna Kusters
78 punten: Jasper Verhoef
75 punten: Patrick van der Vlist*
73 punten: Henk Jongbloed
71 punten: Soegriem Boedhram
70 punten: Colinda Adams
69 punten: Rutger Oskam
60 punten: Victor Elgersma, Michelle Kway, Mark Looman, Jasper van Meerten, Daymian van Sommeren, Sil Spieard, Gerben

OPEN NK VETERANEN 2009

DOOR HENK KLEINRENSINK

De Wageningse damvereniging WDSV organiseert van maandag 20 april tot en met vrijdag 24 april 2009 in haar clubhuis 'De Doorbraak' voor de vijfde keer het Open Nederlands kampioenschap voor veteranen in de categorieën 50+, 60+ en 70+.

Ook tijdens het eerste lustrum worden acht ronden gespeeld volgens het Zwitsers systeem in één totaal groep. Op maandag en vrijdag wordt één ronde gespeeld en op de drie tussenliggende dagen twee ronden. Per leeftijdscategorie is een kampioenstitel te behalen, mits aan een door de KNDB vastgestelde deelname wordt voldaan. Tot nu toe konden steeds drie kampioenen gehuldigd worden.

Per categorie zijn er drie ereprijzen te winnen, aangevuld met envelop met inhoud. Er zijn twee extra prijzen voor de grootste categorie en één extra prijs voor de middelste categorie. Twee ratingprijzen worden uitgereikt in het totaaleindklassement evenals één prijs voor de beste dame en de beste WSDV'er. Voor elke categorie is er een prijs voor de mooiste uitgevoerde combinatie.

De drie categoriekampioenen zijn het eerst volgende WSDV-veteranentoernooi vrij van inschrijfkosten. De kampioenen van 2008, Rob van Eijk (50+), Theo van den Hoek (60+) en Jan Dallinga (70+) zullen naar verwachting hun behaalde titel in 2009 verdedigen.

Europees veteranen kampioenschap

De hoogst geklasseerde in het overallklassement ontvangt de Geert van Dijk trofee, een schitterde bokaal. De KNDB-afgevaardigde kan deelgenomen worden aan het EK-veteranen, mits lid van de KNDB. De verblijfs- en inschrijfkosten zijn voor rekening van de KNDB, de reiskosten voor eigen rekening.

Het toernooi wordt gespeeld volgens het SWR van de KNDB. Het speeltempo is vijftig zetten in de eerste twee uur, gevolgd door dertig minuten per speler om de partij te beëindigen. Het maximum aantal deelnemers is gesteld op 78. De inschrijving sluit op 23 maart 2009. De inschrijving is pas definitief nadat het inschrijfgeld van € 30,- is overgemaakt op girorekeningnummer 1079490 van H. Kleinrensink te Wageningen onder vermelding van Open NK veteranen 2009.

Voor info en/of een inschrijfformulier kunt u bellen naar 0317-411873.

U kunt ook inschrijven via email: gerritsen@abz.nl.

Voor actuele ontwikkelingen kunt u kijken op www.wsdv.nl.

van Steenberg, Luka
Wissink
55 punten: Melanie Voskuil
54 punten: Benjamin Guicherit*, Anne Molenaar*, Hugo Molenaar*, André de Raad*
49 punten: Winkit Hau en O. Zeeman
48 punten: Niek van Zoelen
47 punten: Denise van Dam, Bertus Scheer*, Lucas Veldhuizen
43 punten: Rick Hartman en Petra Wessels
38 punten: Ivar Jansen
36 punten: Lotte Aleven, Henri Beverdam, Stan Brink, Jeroen Cremers, Gerlinda Schaafsma
35 punten: Win Sie Hau en Thijs Verboon
33 punten: Michelle de Jong
32 punten: Daniel Wilbrink
28 punten: Timo Kuipers en Henk-Jan Merkus
24 punten: Ester van Muijen, Justin Simon, Wopke de Vries, Nick van Weij
23 punten: H. Groeneveld* en John B. Reade
22 punten: Niels van der Kroef en Niels Weel
21 punten: Dennis Bos en Raymond Koopmanschap
13 punten: Ruth Scholten*
12 punten: Evie Bouter*, Peter Hernaamt, Mitchel Mensinga, Thomas Schuiling, Mariska Veer, Thimo Werkman*, Janny v.d. Weteringh
11 punten: Joep Kerkhoff* en Niels Verboon
9 punten: Elco Blankes-tijn, Joan Evers, Adriaan Heemskerk, Mabel van Leeuwen
7 punten: Christiaan de Jongh en Wouter Morssink
5 punten: Marit Hoogen-doorn
4 punten: Matthijs Stol-wijk en Daan Vermeulen

De prijswinnaars zijn Steven Manders, Arwin Lammers, Harmjan Lammers en Larissa Schimmel. Van harte gefeliciteerd! Het prijsje krijgen jullie binnenkort toege-stuurd.

Winnaars Kerstoploswedstrijd KvD

GEORGANISEERD DOOR DE KRING VOOR DAMPROBLEMATIEK

In het novembernummer van Het Damspel stond de Kerstoploswedstrijd van de Kring van Damproblematiek (KvD). In totaal kwamen er 53 inzendingen binnen via de post en e-mail. Een enigszins teleurstellend aantal, aangezien het er vorig jaar tachtig waren. Mogelijk dat de serie iets te lastig was.

De oplosers waren echter goed te spreken over de voorgeschotelde problemen, en problemist

Martin van Dijk werd de nodige lof toegezwaaid. Het oplossen had de inzenders de nodige tijd gekost en de reacties liepen uiteen van: "Prachtige problemen met verschillende keuzen", "Een fraaie serie van Martin van Dijk", "Met veel plezier de composities van Van Dijk bestudeerd en geprobeerd op te lossen" tot "Een pittige serie Kerstopproblemen deze keer! Des te meer voldoening als je dan de oplossingen hebt gevonden."

Na loting zijn de prijzen als volgt gevallen:

1e prijs:

50 euro gaat naar **Berdien van Gestel uit Goirle (NB).**

2e prijs:

40 euro werd gewonnen door **Rob Schippers uit Nijmegen.**

3e prijs:

30 euro naar **Sebastiaan van Leeuwen uit Monnickendam.**

4e t/m 8e prijs

een jaarabonnement op De Problemist zijn gegaan naar: **Patrick Deux uit Nijmegen, Jörgen Wit uit Schagen, Leo van der Mey uit Beverwijk, Otto Zwolsman uit Rijssen en Peter van den Berg uit Noordwijk.**

LEO ALIAR
SASSENHEIMSTRAAT 14
6843 MK ARNHEM
(026) 381 79 97
L.ALIAR@CHELLO.NL

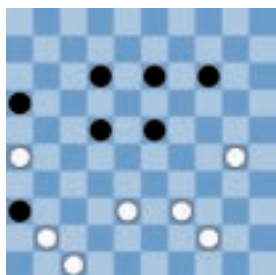
Beste lezer, ik wil, alvorens verder te gaan met mijn artikel, u en uw dierbaren een gezegend en gelukkig 2009 toewensen. Laten wij er met zijn allen ook een fijn damjaar van maken. Ook op dat gebied wens ik iedereen heel veel succes. En indien u succesvol bent, zult u beslist wat fraaie damfragmenten naar mij toesturen.

Van degenen van wie ik iets heb mogen ontvangen, heb ik een aardige verzameling fragmenten weten te maken. Ik heb opvallend veel via e-mail mogen ontvangen. Geweldig. Blijft u mij gerust bestoken met e-mails. Ik verwijs u ook naar een fout, die ik heb begaan in mijn vorige rubriek; HD november 2008. Hierin heb ik

verzuimd de oplossing te geven en de nummering bij de diagrammen 8 en 9 is verwisseld. De oplossing van de vorige keer krijgt u alsnog aan het eind van mijn artikel. Zelf ben ik er redelijk trots op u een behoorlijk aantal fraaie fragmenten aan te bieden. Uiteraard gaat alle lof naar de inzenders, wie weet hoort u er de volgende keer ook bij.

Vorige keer heb ik veel aandacht besteed aan EDC Enschede. Ik heb kort daarna een prachtig jubileumboek van de Enschedese damclub mogen ontvangen: Jubileumboek 75 jaar EDC. Hierover in mijn andere artikelen meer. Het begint een gewoonte te worden van mij om te beginnen met een 'tijdnoodsituatie'.

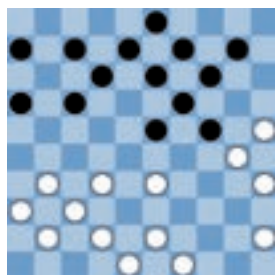
Diagram 1
S.Klomp

In de stand van diagram 1 speelt wit in hevige tijdnood 39-33. Zwart, eveneens in hevig tijdnood, speelt 23-28 en na 33-29 raakt hij helemaal de kluts kwijt en meent de winst te gaan forceren met 28-33, ware het niet dat wit hier verrassend vervolgt met, aan het eind leest u wat er gebeurt. Vlak voor zijn vertrek naar Beijing voor de Olympisch Spelen voor denksporters kreeg ik een e-mail van Wim van Mourik, de Curiosa-medewerker van dit blad. Hij reisde af naar China met zijn zoon Arne van Mourik om daar het damspel te propagieren en tevens ook deel te nemen aan het grootste damfeestje aller tijden. Hier gaat voor de familie van Mourik beslist op: deelnemen is belangrijker dan winnen. Maar zoals u in het vorig nummer van Het Damspel heeft kunnen lezen, hebben vader en zoon op een voortreffelijke wijze ons spel gepropageerd. Namens alle damliefhebbers: vader en zoon bedankt. Zo moeten wij allemaal, ieder op eigen manier, ons spel op een positieve manier uitdragen. Wim van Mourik stuurde ook een vijftal fragmenten mee. Bij alle vijf was hij betrokken en hij legt ze op een heel didactische manier voor. Voorlopig

beperk ik me tot de stand van diagram 2.

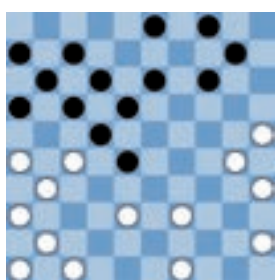
Fred de Koning
Diagram 2

Wim van Mourik

Deze stand deed zich voor tijdens het Open Kampioenschap van Nijmegen 2008. Met wit aan zet speelde Van Mourik in de diagramstand 31-27, met een stille hoop op 7-11 van Fred de Koning. Hierop zou hij een leuke damzet uithalen met 25-20 14x34 33-29 24x33 27-22 17x28 43-39 33x44 49x7 11x2 en 32x5. Zwart speelde echter 12-18.

Wim Lammers
Diagram 3

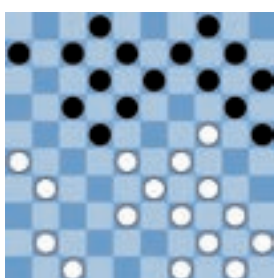

Jan Lammers

De stand van diagram 3 kreeg ik per email van de predikant van de Amsterdamse Nieuwendammerkerk en van Nijbroek, de heer Jan Lammers. In een partij tegen zijn broer Wim miste hij met wit een mooie damcombinatie. Ziet u het ook? Wit aan zet begint met 27-21 16x27 26-21 17x37 41x23 18x29 36-31

27x36 47-41 36x47 49-44
47x33 39x19 14x23 30-24
29x20 25x5.

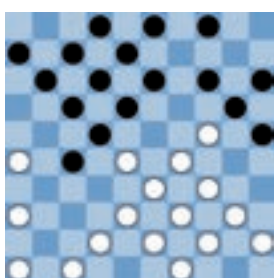
Auke Steensma
Diagram 4

Jaco Moerland

De stand van diagram 4 heb ik per e-mail ontvangen van de heer Auke Steensma. Het betreft een fragment uit de onderlinge competitie van DC Harderwijk. De stokoude heer Auke Steensma, zoals hij dat zelf schrijft, kampioen van Friesland in 1963 en NK deelnemer in 1964, was met zwart eerst van plan 14-19 te spelen in de diagramstand. De witspeler Jaco Moerland liet weten dat hij dan zou reageren met 29-23 etc. Na de stand doorgerekend te hebben, zag de heer Steensma ervan af. 14-19, omdat wit dan verrassend kan uithalen met: 41-37 19x30 26-21 17x26 28x17 12x21 29-24! 30x19 37-32 26x28 33x22 18x27 38-32 27x38 39-33 38x29 34x1.

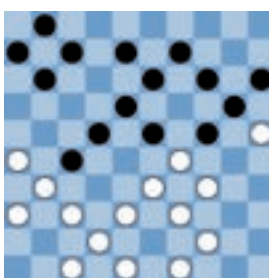
Herman Arissen
Diagram 5

Matthias de Kruijf

De stand van diagram 5 kreeg ik per e-mail van Herman Arissen uit Putten. Het gaat hier om een fragment uit de Gelderse Competitie District Noord Eerste Klasse. In de ontmoeting tegen Barneveld moest Arissen met zwart tegen Matthias de Kruijf. Hij schrijft, dat hij in de diagramstand 11-16 achterwege liet, omdat hij vreesde voor de damzet met 26-21 17x26 28x17 12x21 24-19. (Nu kan ik Arissen geruststellen: wit komt nu bedrogen uit. Dus 11-16 kon gerust als een lokzet dienen!) 13x24 34-30 25x23 33-29 23x34 39x10 3 en nu 4-9!! Op 10-4, 9-14 en op 10-5 9-14 5x1 2-7 1x31 26x50.

C.Filmer.
Diagram 6

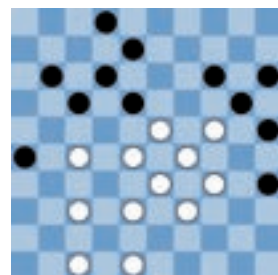

Herman Arissen

Ook de stand van diagram 6 heb ik van Arissen per e-mail ontvangen. Ook hier is iets gek aan de hand. Het is uit de ontmoeting SNA 2 Heerhugowaard – DC Harderwijk 2 in de landelijke competitie 2e klasse D. Na 13-19 in de diagramstand van Filmer sloeg Arissen toe met 38-32 37-32 34-30 48x39 33-28 en 31x4. Arissen schrijft dat zwart in de diagramstand gedwongen 24-30 moet spelen en nu speelt wit 44-40 als lokzet (...) nog steeds volgens de witspeler, maar dit is juist een foutzet. Zwart wint

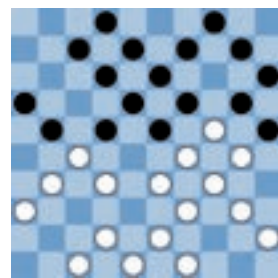
als volgt 14-19 25x12 11-16 34x25 23x41 12x14 en nu niet zoals wit droomde 41-46 wegens 26-21 46x10 21x32 10x26 25-20 15x24 33-28 22x33 42-37 26x42 en 47x20, wel mooi allemaal, maar zwart speelt alvorens dam te halen eerst 16-21 26x28 en dan pas 41-46.

Tjalling Goedemoed
Diagram 7

De stand van diagram 7 komt uit het clubblad van damclub Huizum, De Huizumer. Als je de naam Goedemoed ergens ziet, dan is altijd wel iets leuks (of niet) aan de hand. Toen ik de stand zag, wilde ik u meteen deelgenoot maken van deze fraaie creatie van ons aller Kosmos Tjalling. Wit haalt verrassend uit met als afsluiting een trictrac-winst. Deze gaat als volgt: 37-31 26x37 27-22 18x27 23-18 12x43 34-30 25x23 47-41 20x38 41x3 43x34 3x29 15-20 29x15 35-40 15-33 met winst.

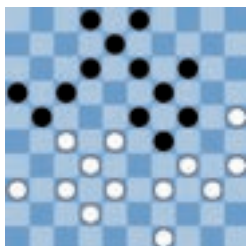
Arjan van Galen
Diagram 8

Johan Haijntink

De stand van diagram 8 heb ik persoonlijk ontvangen van oud-bondsdirecteur en voorzitter van de Gelderse Dambond Johan Haijntink uit Brummen. In de Gelderse Hoofdklasse troffen BDV Brummen en DES Lunteren elkaar. Het werd een boeiend duel tussen Johan Haijntink met wit en Arjan van Galen. Wit speelde in de diagramstand 49-44, ter voorbereiding van 33-28, maar werd wreed verrast door Van Galen met 22-28 33x22 en 21-26! Wit stond op het punt om op te geven..., maar toen, zoals hij dat zelf zegt, zag hij het volgende: 22-17 26x28 17-11 (nu had Haijntink beslist opgegeven na 10-14 van zwart) doch toen zwart begon te geven met 12-17 11x33 en 18-22 ging de witspeler even rechtop zitten en sloeg 27x18 13x22 29x27 20x49. Eerste fase afgerond en nu mag wit plezier hebben met 27-21 16x27 36-31 27x36 47-41 36x38 39-33 38x29 34x1 25x34 40x29 49x23 1x29 met winst. Wie wil er niet zo winnen?

Diagram 9

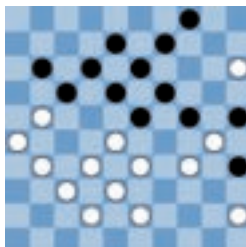
T.Smedinga

De stand van diagram 9 heb ik persoonlijk in ontvangst mogen nemen van de heer Smedinga uit Heerenveen. Het is een eigen creatie van hem. Wit aan zet speelt 37-31 en na 21-26? van zwart volgt een mooie dam op bezet veld via 25-20 26x48 20x7 2x11 39-33! 48x30 49-43 30x48 36-31 48x26 27-21! 16x27 32x12 23x43 35-30 24x44 33x2 26x8 2x2. Prachtig! In de stand van diagram 1 komt na 39-33 23-28 33-29 en 28-33 verrassend 29-24 33x42 47x38 36x47 en 24-20! 47x49 20x27! 49x21 26x8. Met dank aan S. Klomp.

PRIJSVRAAG

Tot slot de traditionele prijsvraag in de stand van diagram 10. Hierbij geldt: wit speelt en wint. Graag ook eindspel aangeven, want dit is ook niet zo eenvoudig. Stuur uw oplossing en graag ook een paar fraaie fragmenten, composities of clubbladen naar bovengenoemd adres. Ook tips, waar ik op het internet damfragmenten kan aantreffen, zijn van harte welkom. Onder de inzenders van goede oplossingen wordt een damboek of damboekenbon verloot. Veel succes ermee!

Diagram 10

U HEEFT TWEE OPLOSSINGEN VAN MIJ TEGOED.

Cijferstand diagram 11: Wit: 26, 30, 31, 34 t/m 39, 42, 44. Zwart: 4, 11, 13, 14, 16 t/m 20, 22, 24.

HD september 2008. Alleen hoofdvariant. 37-32 18-23 32-27 13-18 30-25 24-29 26-21 17x48 36-31 29x49 39-34 49x21 31-26 48x30 35x13 18x9 26x10 4x15 25x3. Een fraaie compositie van Alexander Presman uit Apeldoorn.

Cijferstand diagram 12: Wit: 16, 21, 23, 29, 33, 34, 36, 39, 40, 43 t/m 48, 50. Zwart: 2, 4, 7, 9, 11 t/m 14, 17, 18, 20, 22, 24, 25, 26, 37.

HD november 2008. Wit wint door: 46-41 40-35 36-31 45-40 33-28 47-42 39x10 42x31 48-42 50-45 35x24 40-35 en 45x1. Een prachtige compositie van Max Douwes uit 't Haarlemmertje, clubblad van damclub Haarlem. Na loting gaat de prijs naar de heer Luuk Dijkers uit Goes. Van harte.

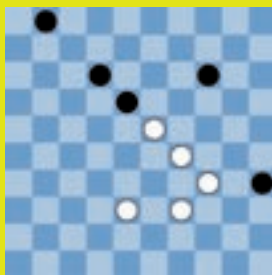
OPLOSSING STRATEGISCH MINIATUUR

DOOR ANDREAS KUYKEN

De slag om de 'tric-trac' en veld 50

Eerste publicatie

Andreas Kuyken
Diagram 1

Een dramatisch schouwspel in drie bedrijven.

Wit wint in drie maal vijf zetten!

Deel I: wit combineert!

1.39-33! - dreigt - **14-20** gedwongen **2.34-30!**

35x24 3.23-19 24x13

4.29-23 18x29 5.33x15

Wit is doorgebroken. Maar ook zwart maakt zich op naar de damlijn. Immers, vormt de 'vangstengel' 1/12 soms niet een ideale steun in de rug voor de nu oprukkende schijf 13? Zo controleert zwart naar behoren de diagonaal 1/45!

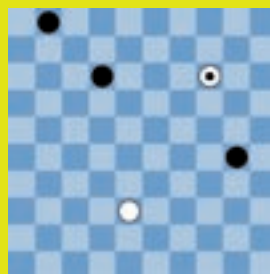
Deel II: wit wint de slag om de diagonaal

1/45 - een abstract tussenspel!

5...13-19 6.15-10 19-24 - en zie, hoe wit het nu voor elkaar krijgt!

7.10-5! 24-30 8.5-14!! - de eerste sleutelstand -

Diagram 2

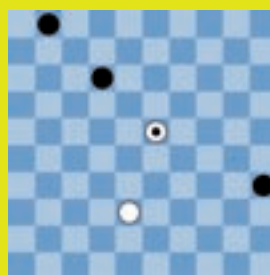

Door te 'kijken' naar veld 3 verhindert de witte dam de opmars (30-34)

Dus 8...30-35! Hoe komt wit ooit verder?

Zie hier: 'l'attaque à contre-temps' 9.14-23!!!

Diagram 3

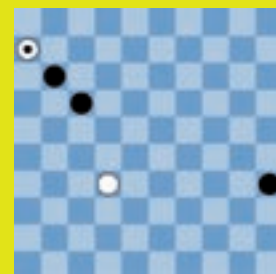
Stand na 9.14-23!!!

Zwart, in zetdwang verkerend, moet nu wel 9...12-17 10.38-32! 1-6. Zonodig wil zwart aan de andere kant doorbreken. Op naar de finale!

Deel III: de witte dam ontruimt vrijwillig de diagonaal 1/45 en wint zo de slag om veld 50

11.23-1!! 6-11 - de enige: op (17-21) kan 1-7+; op (17-22) dan 1-45+ - 12.1-6!!!

Diagram 4

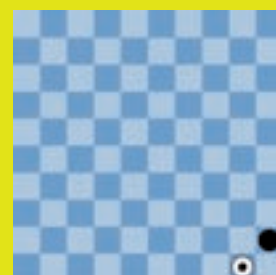

Stand na 12.1-6!!!

De schijven 11 en 17 zijn 'gepend' en 35 mag gaan lopen!

Er komt 12...35-40 13.32-27 40-45 14.27-22! 17x28 15.6x50!! +.

Diagram 5

Het kunstwerk is voltooid: Vanuit een heldere rustige beginstand is er via een dynamische ontwikkeling opnieuw een rustige heldere slotstand bereikt: het motief! Structuur - metamorfose - structuur. Diagram 1 - dia's 2 tot en met 4 - diagram 5 Kosmos - chaos - kosmos. De ontleding in de tijd. Als kenmerk van ware kwaliteit!

LEEN DE ROOIJ

BENONIGAARD 19

6831 BL ARNHEM

L.DE.ROOIJ@XMSNET.NL

LEK EN GEBREK

Misnoegd schudde mijn moeder het hoofd, nadat een van haar vele kennissen in een wolk van roddel de deur van ons huis achter zich dichttrok. "Die kent ieders lek en gebrek," verzuchtte ze. 's Zondags, maar ook door de week werd ons telkenmale voorgehouden dat we onze eigen fouten en tekortkomingen nauwlettend in de gaten dienden te houden, maar over anderen moest met respect gesproken worden. 'Lek en gebrek': ik vond het een prachtige uitdrukking!

In de serie die u deze keer wordt gepresenteerd, komt u problemen tegen die lek zijn en andere die gebreken

vertonen. Bij sommige moet de microscoop eraan te pas komen om de tekortkoming te ontdekken. Vaak zult u zeggen: "En wat dan nog? Is dit erg?" Graag wil ik uw mening horen. Er zijn ook problemen in deze serie die de toets van elke kritiek kunnen doorstaan. Een speciaal welkom aan Aart de Zwart, de nestor van de problematiek, maar nog steeds een van de grootste onder zijn vakbroeders. De problemen van de reeds sinds lang overleden problemisten Schaap en Monsma werden mij aangereikt door resp. Arne van Mourik en Harm Schurer.

'SCHERPE' REGELS

- Bij-oplossing: winst mag slechts op één manier mogelijk zijn
- Zettenverwisseling: de winnende zetten mogen slechts in een bepaalde volgorde gespeeld kunnen worden

nen worden

- Slordige eindstand: in minstens één variant moet het probleem eindigen met een opsluiting of een enkel wit stuk
- Molenwiekslag: een slag van wit mag slechts in één richting genomen

kunnen worden

- Figurant(en): stukken die in de ontleding gemist kunnen worden, zijn verboden
- Slagverlenging: als een slag kort kan, mogen er geen schijven bijgeplaatst worden om een

langere weg mogelijk te maken.

- Onevenwichtige stand: de aanvangsstand hoort gelijk (in stukken) of gelijkwaardig te zijn
- De meeste van deze regels staan ter discussie. Ik noem in dit overzicht

niet eens de z.g. oneconomische zet of slag. Het nut van zo'n verbod valt niet uit te leggen en wil ik ook niet uitleggen. Zelfs het verbod op bij-oplossing en zettenverwisseling wordt niet meer door iedereen onderschreven.

'Oplossingen van een of meer van deze opgaven kunt u (voor verschijning van het volgende nummer) sturen naar de redacteur. Er wordt een prijs van € 25,- of naar keus een abonnement op De Problemist of Hoofddijn uitgelooft aan de aanvoerder van de ladderstand.'

NIEUWE SERIE

Diagram 1
C. Schaap

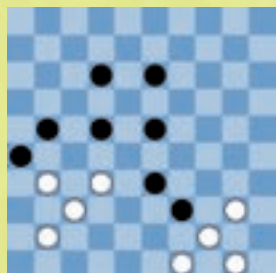

Diagram 2
J. G. A. Konings

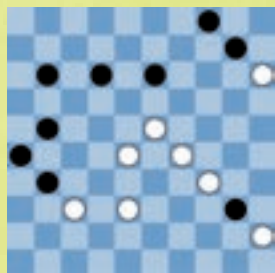

Diagram 3
W. B. Monsma

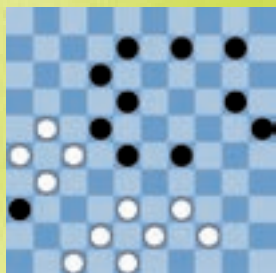

Diagram 4
J. v. d. Boogaard

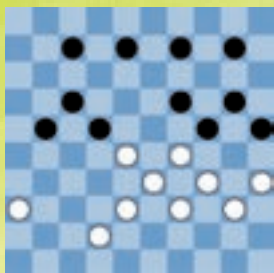

Diagram 5
J. de Wit

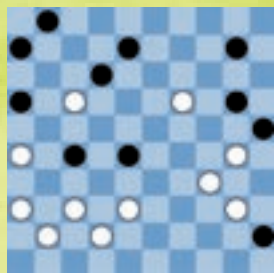

Diagram 6
L. de Rooij

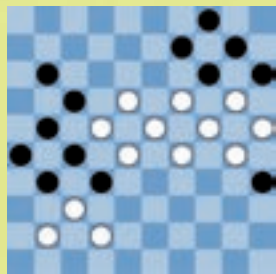

Diagram 7
P. Kuijper

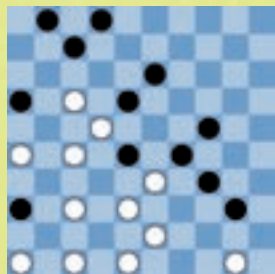

Diagram 8
A. Timmer

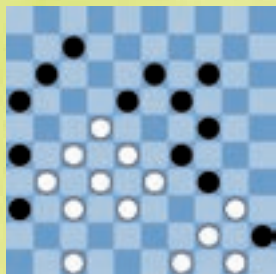

Diagram 9
J. Viergever

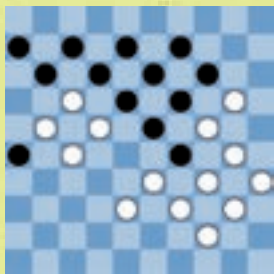
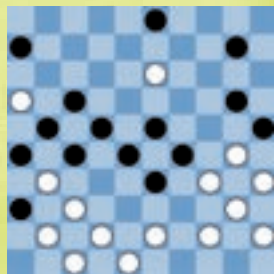

Diagram 10
A. P. de Zwart

Oplossingen serie september 2008

1. (Van Mourik) 45, 23, 44, 43, 25, 12. Motief auteur: (17) 8, 3 (31) 26 (36) 37 (7, 10, 41) 23 (47) 30 (36) 41, 24, 24.
2. (Wuijtenburg) 42, 29, 31, 4, 27, 30, 49, 2. Guerra. Elegant worden de zwarte schijven op 39 en 44 gebracht. De actie met de witte dam: 4-27-49 is prachtig.
3. (Korteling) 43, 28x39, 2, 20, 47, 29, 30 (36) 41, 24, 24. Alles dwarrelt en buitelt over elkaar. Zie de stand na de derde slag van zwart. Veld 47 wordt dichtgezet en weer opengetrokken. Schitterend!
4. (De Rooij) 26, 30, 8, 17 (bijv. 22)
5. (Nuys-van Mourik) 31, 450, 20, 404 (29x40) 34, 14, 45 (14) 30 (19) 24, 40 (35) 34. A. Stuurman was in Het Damspel, februari 1955 eerder met een bijna identieke creatie.
6. (Kuijper) 227, 20, 14, 34x23 en daar staat het zebrapad: 5, 27, 48.
7. (Van Eijk) 33, 40, 39, 38, 8, 3, 5. Een verrassende eerste zet. Helaas gooit de volgende bijoplossing roet in het eten: 427, 8, 3, 34x25 (bijv. 19) 17 (bijv. 38). Hier scheiden de wegen van Terpstra en Plat, die beiden deze b.o. aangaven, maar langs verschillende wegen

bewezen dat de stand met twee plusschijven tot overmacht leidt.

8. (V.d.Stoep) 11, 2, 10, 3, 1 (over 30) (29A) 40, 29, 33. A (30) 6 (34 of 35) 32 (40) 29. Een fraai versierd 'kan-netje' (zo werd het slagsysteem x10 gevolgd door 25x3 genoemd).
9. (Faber) 13, 19, 10, 40, 4, 2. Guerra met mooie meerslagen.
10. (Konings) 7, 11, 31, 33, 4, 29 (32) 42 (20, 37) 47. Ook 7, 428 wint en zelfs 7, 11, 428. Menigeen gaf de b.o. aan, maar vond de auteursoplossing niet. Jammer, want zo miste men de fraaie zet 33.

Ladderstand:

Plat 56, Uijterlinde 55, Stam 49, Terpstra 46, Konings en Groot 40, Adam 39, Bulstra 36, Molendijk 35, Timmer 31, Faber, Holst-voogd en Uilhoorn 30, Reiffers 29, Pruijs 21, Koene, Winkel en Lammers 20, Davidse en Meijler 19, J.Kroeze 16, v.d.Meij 11, G.Kroeze, Morseld, v.Mourik, v.d.Stelt, Zwolsman, Pronk en Haan 10, Koese 9, Kersten en van Kouwen 8.

J.Plat ontvangt de prijs. Hij gaat verder als herintreder.

BONDSRAADSVERGADERING 10 JANUARI 2009

Zoals de vorige editie van 'Het Damspel' al meldde, is de voor 8 november geplande bondsraadsvergadering mede in verband met een dreigend begrotingstekort naar januari verplaatst.

Voorzittersvacature

De zoekcommissie bestaande uit Theo van den Hoek, Harry de Groot en Marcel Koters heeft verslag uitgebracht aan de bondsraad en hoopt in de vergadering van 7 maart een kandidaat voor te dragen.

Nieuwe opzet NK en Halve Finales

Op initiatief van topspelers Jeroen van den Akker en Sven Winkel zijn bestuur en topspelers in overleg getreden over de opzet van het Nederlands Kampioenschap. Dit leidde tot een gezamenlijk gedragen voorstel voor een nieuwe opzet van het Nederlands kampioenschap: voortaan geldt het saldo van plus- en minremises als eerste besliscriterium bij gelijk eindigen. Indien spelers dan nog gelijk staan, wordt direct na de laatste ronde een barrage gespeeld. Het format van deze barrage is dusdanig, dat het toernooi met maximaal een uur verlengd wordt. Andere elementen zijn, dat de topspelers een stem krijgen in het toewijzen van een keuzeplaats voor de finale en dat de finale van het kampioenschap van Nederland vanaf 2010 met twaalf (nu veertien) deelnemers gespeeld wordt en de halve finale met 32 (nu 40) spelers. De drie hoogst geëindigde spelers in de finale plaatsen zich voor de finale van het daarop volgende jaar. In de halve finales plaatsen de twee hoogst geëindigde spelers zich voor de finale en de nummer drie plaatst zich voor de volgende halve finale.

Financiën

Penningmeester Harry de Groot presenteerde een pakket maatregelen om de begroting sluitend te maken. De bondsraad keurde dit pakket vrijwel in zijn geheel goed: contributieverhoging voor persoonlijke leden, verlaging van de reiskostenvergoeding voor deelnemers aan de centrale trainingen, een andere opzet van de halve finale algemeen en het kampioenschap van Nederland, afschaffing van het NK sneldammen voor jeugdteams en afschaffing van de reiskostenvergoeding voor A-, B- en HP-sporters. Een tarief voor naamsvermelding van gesponsorde ereklasse clubs werd afgewezen.

Tuchtreglement

Het gemoderniseerde tuchtreglement is na revisie door bondsraad, tuchtcommissie en bestuur aangenomen.

Benoemingen

De bondsraad heeft Theo van den Hoek (1944) benoemd tot lid van bestuur. Van den Hoek neemt de taak van coördinator trainingen en opleidingen op zich. De vacature die hij in de protestcommissie achterliet, is door de bondsraad ingevuld met Erik van Kampen (1984) uit Heerhugowaard. De financiële commissie is gecompleteerd met Teus de Mik (1944) uit Bunnik.

HAITZ MEURS		NADINE VAN DEL	BEN SMEENK	MARCEL KOTERS
TEUS DE MIK	WIM VAN NOLLEN	GILDO VAN DEN BERG	ERIC VAN DUSSEL- DOOP	JAN VAN CAPEL
JELMER MARTENS		JOHAN HAUTAN		ALKE ZULSTRA
	BLOM PROBANT STOFFENHUIS HOUT		COR BOOT	OV DOOR DEN HAAS
FRED VER- STEEG		JOHAN KRAKEN- BROEK	PAUL VAN DE VEEN	HANS VAN BERKEL
HANS DE VAST	PV NADINE GROEP VAN NOLLEN	VRIENDIN	ASRID VAN DER STELT	ANTON SCHOT- NUS
FEIKO BOON- STRA		MARTIN VAN DER NUS		RENDE BROUWER
		FREDRIK ANNOOTEN HEERHUGO		

VRIENDEN VAN DE KNDB

Meer informatie over de vrienden van de KNDB is beschikbaar op www.kndb.nl.

JUBILARISSEN

Op veler verzoek heeft het bestuur besloten, een oorkonde voor zestig jaar KNDB lidmaatschap in te stellen. Onderscheidingen voor veertig, vijftig en zeventig jaar lidmaatschap bestonden reeds. In samenhang met dit besluit gaat de KNDB de uitreiking van lidmaatschapsoorkondes anders organiseren, met dien verstande dat de onderscheiding voor veertigjarig lidmaatschap een aangelegenheid van de provinciale bond blijft. Zoals voorheen dient de vereniging van de jubilaris een verzoek voor een oorkonde te doen, maar nieuw is, dat de clubsecretaris de oorkonde vervolgens krijgt toegezonden. De oorkonde kan dan bij een passende gelegenheid door de vereniging worden uitgereikt. In 'Het Damspel' verschijnt een rubriek om de jubilarissen extra in het zonnetje te zetten.

OPHEFFING ROYEMENT

Het bestuur heeft op verzoek van de UPDB het royement van de heer C. de Jonge uit Oost-Souburg opgeheven.

OVERLEDEN

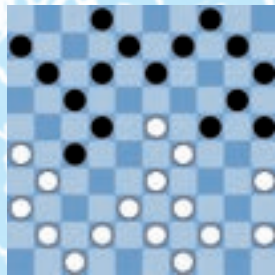
Het bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van: H. Jagram, De Kroonschijf Strijen; H. Lijzenga, DC Oerterp, Ureterp; H. de Groot, ADC Amerongen; G. Blom, Valkenswaard, persoonlijk lid; J. Wissing, DC Lemmer; G. Derby, Orfam Telecom Twente.

HARRY DE WAARD

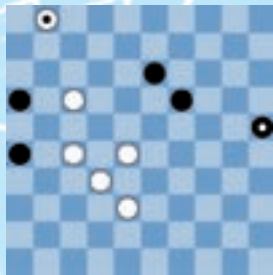
Heeft u leuke combinaties ...
stuur deze dan naar:
hcdwaard@xs4all.nl

Diagram 1
21.39-34?

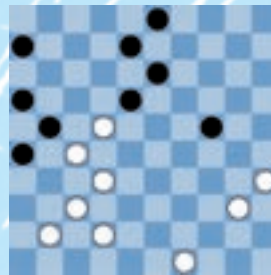
L. Sekongo – J. Jacobs.
15-10-2008
Amersfoort Open
21.39-34 17-21 22.26x28 10-14 23.31x22 24-30 24.35x24 13-18 25.22x13 8x46

Diagram 2
61.25-20?

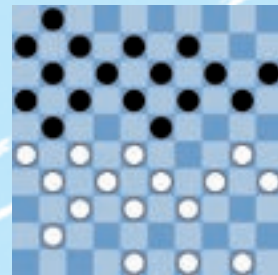
J. Lammers – M. Everloo.
17-10-2008
Amersfoort Open
61.25-20 28-23 19x37 38-32 37x28 17-11 16x7 1x25

Diagram 3
40.40-34?

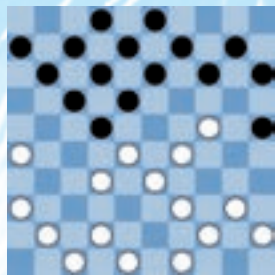
H. Damman – B. Plijter.
1a, 25-10-2008
Hyken DTC 2 – Nijverdal
40.40-34 26-31 41.37x17 16-21 42.17x26 24-29 43.34x12 8x46

Diagram 4
24.23-29?!

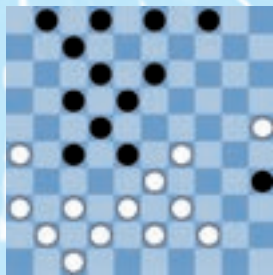
H. Simons – R. Vredenberg. 1c, 25-10-2008
VBI 3 – ODB Haeghe-Z
24.23-29 25.34x23 18x29 26.33x24 20x29 27.39-33 12-18 28.33x24 15-20 29.24x15 18-22 30.27x18 13x42 31.32-27 21x32 32.37x28 42-47 33.30-24 47x20 34.15x4

Diagram 5
18.42-38?

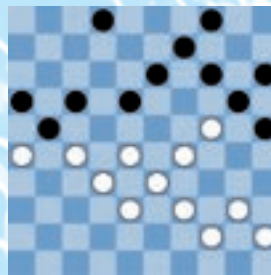
L. Andriessen – A. de Mooij. Hoofdklasse b, 25-10-2008 Lent – RDC
18.42-38 22-27 19.32x21 18-23 20.29x18 12x34 21.21x1 11-17 22.40x29 13-18 23.1x23 15-20 24.24x13 8x50

Diagram 6
28.7-11?

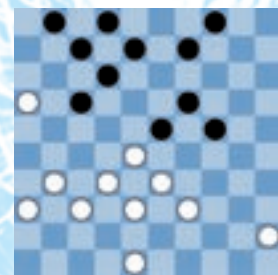
G. de Wit – G.J. Hoeve. 1a, 01-11-2008
DEZ/NGKZ – Oerterp
28. 7-11 29.44-40 35x44 30.39x50 28x48 31.29-23 18x29 32.38-32 27x38 33.42x24 48x31 34.36x16

Diagram 7
34.29-23?!

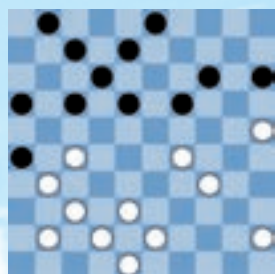
A. Doeves – T. Offinga. 1b, 15-11-2008
Barnsteen – Samen Sterk
34.29-23 18x29 35.27-22 29-34 36.39x30 25x34 37.22x11 20x29 38.33x24 16x7 39.40x29 13-18 40.26x17 15-20 41.24x15 18-23 42.28x10 9-14 43.10x19 7-12 44.17x8 2x42

Diagram 8
31.31-27?

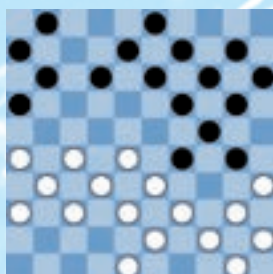
J. Veerman – H. Jansen. Ereklasse, 29-11-2008
Bart Smit Volendam – Hijken DTC
31.31-27 24-29 32.33x13 9x18 33.28x19 18-23 34.19x28 7-11 35.16x18 17-22 36.28x17 8-12 37.17x8 2x44

Diagram 9
29.38-33?

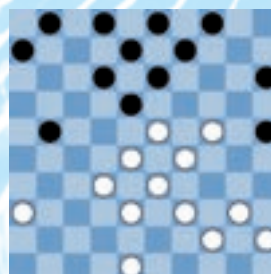
A. Noppers – C. Jurriens. Hoofdklasse A, 29-11-2008 DIOS Achterhoek – Witte van Moort 2
29.38-33 18-22 30.27x18 12x23 31.29x18 19-23 32.18x29 14-20 33.25x14 3-9 34.14x21 16x49

Diagram 10
19-23?!

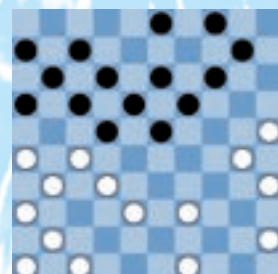
T. Pohan Simandjuntak – M. Broek, 25-10-2008, VST 3 – ODB 2
19.19-23 20. 28x19 14x23 21.40-34 29x49 22. 50-44 49x40 23.45x5 12-17 24.5x28 24-29 25.33x24 17-21 26.26x17 11x44

Diagram 11
48-42?

L. Mous – A. Groenendijk. Prov. Hoofdkl. WHDB, 30-10-2008, ODB/ Haeghe-Z2 – VST 2
48-42 12-17 23x12 13-18 12x23 17-22 28x26 15-20 24x15 4-10 15x13 8x48.

Diagram 12
23-28 32x23 19x28?

J. Lammers – W. Lammers. Broederstrijd bij OG Wapenveld, interne competitie
23-28 32x23 19x28 27-21 16x27 26-21 17x37 41x23 18x29 36-31 27x36 47-41 36x47 49-44 47x33 39x19 14x25 25x5

ANTON VAN BERKEL

LAAT DAMFANATEN GENIETEN
IN BIBLIOTHEEK HELLEVOETSLUIS

Internationaal grootmeester Anton van Berkel gaf zondag 19 oktober een demonstratie in de bibliotheek van Hellevoetsluis. Daarnaast speelde de speler van Van Stigt Thans een simultaan.

In de wintermaanden is de bibliotheek van Hellevoetsluis op zondag geopend. Af en toe wordt er een evenement voor lezers en andere belangstellenden gehouden. Zo had er al eens een schaakdemonstratie plaatsgevonden. Damfanaat Jan Sonius haalde daarom Anton van Berkel naar zijn woonplaats om hetzelfde te doen voor de dammers. Nadat Van Berkel een aantal basistechnieken had laten zien, speelde hij een simultaan. Ook Sonius speelde tegen de Tilburger, maar verloor.

KERSTSNELDAMTOERNOOI BDC

DOOR JAN KLOES

De Beverwijkse Damclub (BDC) was voor de tweede maal als één van de winnaars tevoorschijn gekomen uit de trekking van de EH-subsidie 2008 (EH staat voor ENECO Haarlem). In 2007 was BDC ook al één van de gelukkigen die in de prijzen viel. Het gewonnen bedrag werd besteed aan een bijzonder geslaagd jubileumtoernooi van de toen tachtigjarige damclub.

BDC moest daarvoor wel extra materiaal lenen van andere damverenigingen. Het BDC-bestuur hoefde daarom niet lang na te denken waaraan de nu gewonnen vijfhonderd euro dit jaar zou worden besteed. Eigenlijk direct al werd het voorstel gedaan om nieuwe digitale damklokken aan te schaffen. De conditie van de bestaande klokken

liet hier en daar nogal te wensen over. Zo werd (en wordt) er nog gedamd met antieke mechanische damklokken waarvan er een aantal al lang aan vervanging toe zijn.

Mede van de EH-subsidie werd er op 23 december 2008 een Kerst-sneldamtoernooi georganiseerd.

Eindstand	Eindgemiddelde
1 A.J. Diemeer	1.453
2 J. Graanstra	1.320
3 J.J. Kloes	1.293
4 D. de Vreugd	1.253
5 J.P.G. van der Does	1.173
6 H. van der Poll	1.013
7 E. Andrea	0.893
8 A. Roemeling	0.880
9 J.W. van Aarle	0.867
10 M. Luiten	0.773
11 D. Rinkel	0.653

Waar ben jij goed in?

- ik ga gemakkelijk met mensen om en laat ze dan graag zien hoe mooi dammen is...
- ik train de jeugdtalenten op onze club, zodat ze nog beter leren dammen...
- ik vind bij dreigende conflicten vaak wel een voor iedereen aanvaardbare oplossing...
- ik surf mee op de grijze golf en geef damles aan een groep enthousiaste 55-plussers...
- ik zorg ervoor dat iedereen, talent of geen talent, het bij ons op de club leuk blijft vinden...
- tijdens de schooldamwedstrijden coach ik mijn team als een echte Foppe de Haan...
- het organiseren van een groot toernooi kun je gerust aan mij overlaten...

Een of meer hokjes aangekruist? Maar zou je diep in je hart eigenlijk wel meer willen? Dan zijn de nieuwe opleidingen

DAMTRAINER 2 of **DAMTRAINER 3** iets voor jou!

De opleidingen starten in 2009, en de opzet is iets anders dan die van de oude Damleider A en B-opleidingen:

- je bepaalt zelf wát je al goed kunt en wát je vooral nog beter wilt leren,
- je traint je damtechnische vaardigheden vooral in echte praktijksituaties,
- je traint je algemene vaardigheden samen met cursisten van andere sporten.

Nieuwsgierig geworden?

Op zaterdagmiddag 7 maart is er een informatiebijeenkomst in Woerden. Stuur een mailtje naar bonds bureau@kndb.nl of bel even naar 026-4952309. We noteren je dan als belangstellende en sturen je een uitnodiging voor die bijeenkomst!

■ geschikt
■ ongeschikt

WSDV-PUPILLEN SPORTPLOEG VAN WAGENINGEN

Het pupillenteam van damclub WSDV is uitgeroepen tot sportploeg van 2008. Het team heeft de Wageningse sportprijs verdient voor het tweemaal op rij winnen van de Nederlandse Finale van de Clubcompetitie. Het team bestaande uit captain Gerben van Steenberghe, Denise van Dam, Jannes Kromhout, Mara Langeveld, Mark Looman en Niek van Zoelen werd ook geïnterviewd door de plaatselijke TV. WSDV-dammer Jan Groenendijk was genomineerd voor sporttalent van Wageningen voor zijn Europese titel bij de welpen, maar greep net mis.

SCHOLENDAMTOERNOOI N.O.P. BREEKT RECORD!

Zaterdagochtend 27 december 10.00 uur stonden er ruim 120 kinderen te wachten op Klaartje 20. De koe Klaartje 20 (twee acteurs in kostuum) opende het damtoernooi met een partij tegen de winnaar van vorig jaar. De ludieke act werd met luid

gelach en gejoel ontvangen door de kinderen en was het startsein voor de vierde editie van het jaarlijkse toernooi.

De stunt met een dammende koe is bedacht door de organisatie en de hoofdsponsor Steegro

om de kinderen enthousiast te maken voor het dammen. "Met het record aantal teams en de enthousiaste reacties van deelnemers, leraren en ouders is in deze opzet bijzonder goed geslaagd", aldus organisator Jacob Poortinga.

TOERNOOIEN, TRAININGEN EN WEDSTRIJDEN

Toernooien, trainingen en wedstrijden. Organisatoren kunnen hun informatie doorgeven aan het bondsbureau, 026-4952309. Actuele kalender op internet: www.kndb.nl

Actuele kalender op internet:

www.kndb.nl

 = jeugdevenement

Januari 2009

- 2 IJsselstein. Nieuwjaars jeugdtoernooi. B. Habets (030) 688 64 23.
- 3 Woudsend. 52e Nieuwjaarstoernooi Eensgezindheid. S.S. Reekers (0514) 59 16 39.
- 3 Den Ham. Damtoernooi De Hammerdammer. J. Braakman-Post (0546) 64 50 85.
- 3 Beilen. Houdt Stand damtoernooi. R. Tiegelaar (0593) 52 38 63.
- 10/11 Halve finale algemeen en vrouwen.
- 10 Sluitingsdatum inschrijving HF aspiranten meisjes.
- 17 Nationale Competitie 8e ronde.
- 24/25 Halve finale algemeen en vrouwen.
- 24 Twijzelerheid. 5e Rapidtoernooi. H. van Dijk (0511) 47 60 24.
- 31 Nationale Competitie 9e ronde.

Februari 2009

- 1 IJmuiden. Van der Wiele jeugdtoernooi. W. Winter (0626) 71 27 93.
- 7/8 Halve finale algemeen en vrouwen.
- 7 Sluitingsdatum inschrijving HF pupillen algemeen en meisjes.
- 7 De Lier. 40e Lierse sneldamdag. P. Boekestijn (0174) 51 22 34.
- 7 Zwartsluis. TAMEK damtoernooi. J.J. van Wendel (038) 386 79 62.
- 14 Nationale Competitie 10e ronde.
- 16-20 Halve finale aspiranten meisjes regio's noord en midden.
- 21/22 Halve finale algemeen en vrouwen.
- 21 Hardenberg. Wildkamp-toernooi. H. Veltink (0523) 26 27 81.
- 21 Schoonhoven. Open sneldamtoernooi DeZ. B. de Hoop (0182) 38 37 31.
- 23-27 Halve finale aspiranten meisjes regio zuid.
- 28 Nationale Competitie 11e ronde.

Maart 2009

- 1 * IJmuiden. Van der Wiele jeugdtoernooi. W. Winter (0626) 71 27 93.
- 7 Halve finale algemeen en vrouwen.
- 7 Halve finale pupillen meisjes dag 1.
- 7 Sluitingsdatum inschrijving halve finale welpen algemeen en finale welpen meisjes.
- 7 Bondsraadvergadering.
- 7 Kampen. Kamper Damdag. P. Dijkstra (038) 331 86 02.
- 14 Nationale Competitie, nacompetitie.

- 14 Halve finale pupillen meisjes dag 2.
- 14 Haarlem. Joop Meure Toernooi. T. Smit (023) 537 42 70.
- 21 Halve finale algemeen en vrouwen, barrages.
- 21 Sluitingsdatum inschrijving HF junioren algemeen.
- 21 Sluitingsdatum inschrijving HF aspiranten algemeen.
- 21 Centrale training subtop, vrouwen en aspiranten.
- 21 Zwaagwesteinde. 30e Brugchelenkamptoernooi. L. van der Galiën (0642) 34 78 06.
- 22 Centrale training junioren, pupillen en meisjes.
- 24 Sluitingsdatum inschrijving schooldammen BO en VO.
- 28 Harlingen. Damtoernooi. W. Leijenaar (0653) 61 59 24.
- 28 Heino. Damdag. J.F. Geritsen (0572) 39 23 02.

April 2009

- 3 Warffum. Paastoernooi DV Warffum. N.R. Werkman (0612) 99 86 78.
- 8-18 Huissen. NK algemeen.
- 9-13 Amsterdam. Amsterdams Paastoernooi annex NK studenten. J.P. Drost (020) 694 50 74.
- 4 Sluitingsdatum inschrijving Nationale Jeugddamdag.
- 10/11 Halve finale pupillen algemeen.
- 11 Hardinxveld-Giessendam. Sneldamtoernooi. W. Kalis (0184) 61 88 93.
- 16 Sluitingsdatum inschrijving KNDB-beker.
- 18 Centrale training subtop, vrouwen en aspiranten.
- 19 Centrale training junioren, pupillen en meisjes.
- 20-24 Wageningen. Open NK Veteranen. H.G. Kleinrensink (0317) 41 18 73.
- 25 Nationale Jeugddamdag.
- 25 Den Haag. Zilveren Ooievaar Toernooi. J. Kos (0651) 88 04 29.
- 27-2/5 Halve finale junioren algemeen en meisjes.
- 27-2/5 Halve finale aspiranten algemeen.
- 27-2/5 NK pupillen algemeen en meisjes.
- 27-2/5 Bunschoten. Barnsteentoernooi. P.F. Koops (033) 298 75 41.

Mei 2009

- 1 Sluitingsdatum inschrijving Nationale Competitie.
- 9 KNDB-beker voorronde 1.
- 16 Sluitingsdatum inschrijving NK sneldammen.
- 16 Halve finale schooldammen BO en VO.
- 20-24 NK visueel gehandicapten.
- 22-31 Jomtien (Thailand). Thailand Open 2009. A. Tjon A Ong (0346) 55 21 77.
- 23 KNDB-beker voorronde 2.
- 23 NK welpen algemeen

- en meisjes.
- 24-1/6 Salou (Spanje). 12e Salou Open. P. Pippel (0182) 37 45 46.
- 26-30 Deventer. CBP-toernooi. G. Kos 0570 (60 73 18).
- 30 Centrale training subtop, vrouwen en aspiranten.
- 31 Centrale training junioren, pupillen en meisjes.

Juni 2009

- 1 Lelystad. 10e Denksportendag. R. Bellemans (0320) 25 73 52.
- 6 KNDB-beker kwartfinale.
- 6 NK schooldammen BO en VO.
- 6 Dordrecht. Sani-Dump Sneldamtoernooi. C. Leenheer (0168) 33 06 28.
- 13 NK sneldammen alle categorieën.
- 20 KNDB-beker halve finale.
- 20 Bondsraadvergadering
- 27 KNDB-beker finale
- 27 NK sneldammen voor jeugdteams.

Juli 2009

- 4/5 Hoogeveen. Damnacht van Hoogeveen. Z. Palmans (0615) 28 26 20.
- 8-18 NK junioren algemeen.
- 10-18 NK aspiranten algemeen.
- 18-25 Den Haag. DNC Open 2009. A. Kruijschoop (070) 888 25 61.
- 20-25 NK junioren meisjes
- 20-25 NK aspiranten meisjes.
- 26-1/8 Nijmegen. Nijmegen Open 2009. P. Visser (026) 325 68 69.

Augustus 2009

- 1-8 Hijken. Europees kampioenschap jeugd alle categorieën. W. Koopman (0593) 52 45 02.
- 3-8 Goes. 6e Hiltex Zeeland Damtoernooi. M.J. Walraven (0118) 56 25 06.
- 7-15 Brunssum. Brunssum Open 2009. J. Hannen (0475) 46 50 83.

September 2009

- 4-5 Groningen. Menno Koolmantoernooi. M. de Jong (0624) 98 71 41.
- 7-12 Kapelle. EK veteranen. A. Walraven (0118) 56 25 06.
- 12 Sluitingsdatum inschrijving clubcompetitie junioren, aspiranten en pupillen
- 19 Nationale Competitie 1e ronde
- 26 Centrale training junioren, pupillen, meisjes en talentengroep
- 27 Centrale training subtop, vrouwen en aspiranten

Oktober 2009

- 3 Nationale Competitie 2e ronde
- 5 Amstelveen. Brainwave Amstelveen 2009. H. Fokink (020) 641 05 87.

- 10 Clubcompetitie junioren, aspiranten en pupillen
- 17 Nationale Competitie 3e ronde
- 24 Centrale training junioren, pupillen, meisjes en talentengroep
- 25 Centrale training subtop, vrouwen en aspiranten
- 31 Nationale Competitie 4e ronde

November 2009

- 1-8 NK vrouwen
- 7 Sluitingsdatum inschrijving clubcompetitie welpen
- 7 Selectiedag centrale trainingen junioren, aspiranten, pupillen en meisjes
- 7 Bondsraadvergadering
- 14 Nationale Competitie 5e ronde
- 21 Centrale training junioren, pupillen, meisjes en talentengroep
- 22 Centrale training subtop, vrouwen en aspiranten
- 28 Nationale Competitie 6e ronde

December 2009

- 1 Sluitingsdatum inschrijving halve finales algemeen en vrouwen
- 6 NK rapid voorronde
- 12 Nationale Competitie 7e ronde
- 19 Clubcompetitie junioren, aspiranten, pupillen en welpen
- 20 NK rapid finale

Januari 2010

- 9 Nationale Competitie 8e ronde
- 16/17 Halve finale algemeen en vrouwen
- 16 Sluitingsdatum inschrijvingsdatum halve finale meisjes aspiranten
- 23 Nationale Competitie 9e ronde
- 30/31 Halve finale algemeen en vrouwen

Februari 2010

- 6 Nationale Competitie 10e ronde
- 6 Sluitingsdatum inschrijving halve finale pupillen algemeen en meisjes
- 13/14 Halve finale algemeen en vrouwen
- 15-19 Halve finale meisjes aspiranten regio zuid
- 20 Nationale Competitie 11e ronde
- 22-26 Halve finale meisjes aspiranten regio noord-midden
- 27 Halve finale algemeen en vrouwen

Maart 2010

- 6 Nationale Competitie nacompetitie
- 6 Halve finale pupillen meisjes dag 1
- 6 Sluitingsdatum inschrij-

- ving halve finale welpen algemeen
- 6 Bondsraadvergadering
- 13 Halve finale pupillen meisjes dag 2
- 20 Sluitingsdatum inschrijving schooldammen BO en VO
- 20 Sluitingsdatum inschrijving Nationale Jeugddamdag
- 20 Centrale training subtop, vrouwen en aspiranten
- 21 Centrale training junioren, pupillen, meisjes en talentengroep
- 27 Sluitingsdatum inschrijving halve finale junioren en aspiranten algemeen

April 2010

- 2 Halve finale pupillen algemeen dag 1
- 3-17 NK algemeen
- 10 Halve finale welpen algemeen
- 13 Halve finale pupillen algemeen dag 2
- 17 Sluiting inschrijving KNDB-beker
- 17 Nationale Jeugddamdag
- 24 Centrale training subtop, vrouwen en aspiranten
- 25 Centrale training junioren, pupillen, meisjes en talentengroep

Mei 2010

- 1 Sluiting inschrijving nieuwe teams Nationale Competitie
- 3-8 Halve finale junioren algemeen
- 3-8 Halve finale aspiranten algemeen
- 3-8 NK pupillen algemeen
- 3-8 NK pupillen meisjes
- 8 KNDB-beker 1e ronde
- 12-16 NK visueel gehandicapten
- 15 Sluitingsdatum inschrijving NK sneldammen alle categorieën
- 15 Halve finale schooldammen BO en VO
- 22 KNDB-beker 2e ronde
- 22 NK welpen algemeen
- 22 NK welpen meisjes
- 29 Centrale training subtop, vrouwen en aspiranten
- 30 Centrale training junioren, pupillen, meisjes en talentengroep

Juni 2010

- 5 KNDB-beker kwart finale
- 5 Finale schooldammen BO en VO
- 12 NK sneldammen alle categorieën
- 19 Bondsraadvergadering
- 19 KNDB-beker halve finale
- 26 KNDB-beker finale

Juli 2010

- 9-17 NK junioren algemeen
- 9-17 NK aspiranten algemeen
- 19-24 NK junioren meisjes
- 19-24 NK aspiranten meisjes

WIM VAN MOURIK

ST. JACOBSLAAN 94

6533 BV NIJMEGEN

(024) 356 52 32

WAVANMOURIK@PLANET.NL

Damspiegelgeschiedenis op

In 2007 startte een serie artikelen met Egypte als onderwerp. In het september en decembernummer van Het Damspel werd het mogelijke alquerque-diagram onder de loep genomen, aangetroffen op het dak van de tempel van Seti I [1300.v.Chr.]. Het diagram wordt gezien als de oudst gevonden voorloper van het huidige damspel. De eerste vermelding van de inscriptie werd gedaan door H. Parker in 1909 voorzien van een tekening [Parker, 644]. We zien een 4x4-velden-diagram met drie elkaar kruisende lijnen. Zie tekening 1. Spelhistorici bleven echter lang onkundig van deze afbeelding, wat tot vergaande gevolgen leidde. De befaamde spelonderzoeker H. J. R. Murray publiceerde in 1952 een tekening, die niet overeenstemt met zijn bron, hoewel hij er wel nadrukkelijk aan refereert: 'after Parker'. [Murray, 19]. We zien een 5x5-velden-diagram met twee schuine lijnen, waarbij een kruisende diagonaal ontbreekt. Zie tekening 2. Publicisten op spelgebied en spelliefhebbers op internet hebben zonder meer geloof gehecht aan Murray's weergave. Al meer dan een halve eeuw dient zijn afbeelding en de bijbehorende datering als het vroegste vertrekpunt van de damspiegelgeschiedenis, waar weer andere gerenommeerde spelhistorici aan refereerden. Ten onrechte zal hierna blijken.

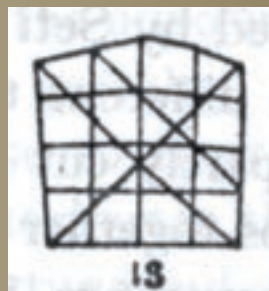
In de inleiding van Panorama 62 werd Dr. Ulrich Schaedler genoemd [HD, 2007 - 4]. Aan hem komt de eer toe het juiste spoor te hebben aangegeven om na precies honderd jaar wel over een foto van het diagram te kunnen beschikken. Op basis van zijn ingewonnen informatie kon contact worden opgenomen en met Prof. Dr. Rainer Stadelmann, emiritus hoogleraar, verbonden aan het Deutsches Archäologisches Institut in Egypte. Dr. Stadelmann schrijft momenteel aan een nieuw boek over de tempel van Seti I. Vooruitlopend op het verschijnen stelt hij, met onze grote dank uiteraard, Het Damspel in de gelegenheid tot het publiceren van een foto.

HET (ON) WAARSCHIJNLIJKE ALQUERQUE-DIAGRAM

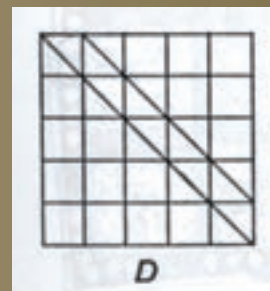
Een zo goed mogelijk gemaakte tekening naar aanleiding van de foto laat een figuur zien van circa 30 x 38 cm. Als het een alquerque-diagram met 4x4 velden en 25 speelpunten zou moeten voorstellen, beantwoordt het dan aan deze vraag? Vijf verticale lijnen zijn goed zichtbaar. Van de vijf horizontale lijnen ontbreken de middelste en de tweede van onder gedeeltelijk. De twee kruisende diagonalen zijn geheel of gedeeltelijk aanwezig. De twee overige korte schuin getrokken lijnen doen vermoeden een diagonaal van een kwadrant te zijn, maar zouden elkaar in het midden van de rechter lijn moeten raken. De beschadigingen in de steen zijn niet getekend. De aanzet tot een alquerque-diagram lijkt in principe aanwezig, maar het eindresultaat blijft raadselachtig in vergelijking met het echte alquerque-diagram

WEL OF GEEN ALQUERQUE-SPELBORD?

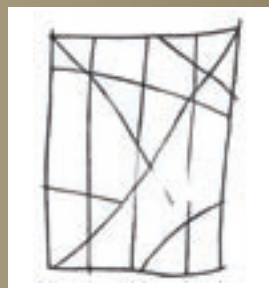
Bij het grote aantal ingekraste figuren, gevonden bij de tempel, horen diverse speldiagrammen. Is er echter wel sprake van een speldiagram? Voor het molenspel heeft Dr. Friedrich Berger aangetoond, dat het molenspeldiagram ook in een heel andere betekenis gebruikt is dan

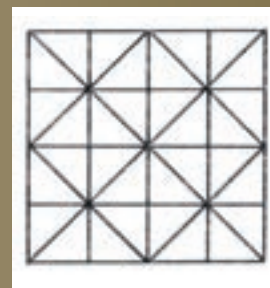
Tekening 1
Uit: H. Parker, *Ancient Ceylon* 1909, 644, fig. 273, nr. 13

Tekening 2
Uit: H.J.R. Murray, *The History of Boardgames other than chess*, 1952, 19, fig. 7, D

Tekening 3
Tekening op basis van foto Dr. Stadelmann, steenbeschadigingen zijn weggelaten, Wim van Mourik

Tekening 4
Alquerque diagram uit: K.W. Kruijswijk, *Algemene historie en bibliografie van het damspel*, 1966, 14, fig. 5

als speldiagram. Er zijn petrogliefen van het molenspel (inscripties in rotsen en op historische gebouwen) gevonden op plaatsen die niet met een logische spelsituatie verenigbaar zijn [Berger, 2003, 2004]. Voor het alquerque-diagram is een dergelijk patroon ook aanwijsbaar. Ook alquerque-diagrammen worden gevonden op steenformaties en onlogische brokken onregelmatige steen. Hiervoor is verder onderzoek nodig, om te voorkomen dat alle gevonden alquerque-diagrammen worden ingepast in een tijdslijn om de geschiedenis van het damspel een ouder vertrekpunt en continuering te geven dan het toekomt. [Berger, 2003, 2004]

het verkeerde been gezet

HET (ON)WAARSCHIJNLIJKE SPELDIAGRAM EINDELIJK OP DE FOTO

In 2008 kwam contact tot stand met Dr. Stadelmann, waarbij hem vragen werden voorgelegd over de plaats en tijd van de mogelijke alquerque-inscriptie en het verzoek om een foto:

Er zijn spelbordfiguren gevonden op verschillende plaatsen: op het dak van de dodentempel, maar ook op de achterzijden van de enorme architraafbalken van de ingestorte poort. Van deze figuren wordt definitief aangenomen dat deze zijn ingesneden na de instorting. Vele jaren geleden is het dak van de tempel bestudeerd, maar de observaties zijn te goed opgeborgen of mogelijk verdwenen. Een onderzoek wordt geïnitieerd, want de waarnemingen zijn ook van belang voor het komende boek over de tempel van Seti I. Om ons van dienst te zijn werden recent digitale opnamen gemaakt. Duidelijk is te zien dat Parker geen nauwkeurige tekening heeft geproduceerd. Tevens is duidelijk dat Murray nog verder afwijkt van het origineel.

DATERING

Dr. Stadelmann vindt het moeilijk een definitieve uitspraak over de datering te doen. De tempel is in circa 1300 v. Chr. gebouwd. Waren bouwers aan de tempel verantwoordelijk voor de figuren of waren het bezoekers uit latere tijden? Er zijn ook ingesneden figuren van voeten op het dak gevonden en deze zijn zeker uit latere tijd, misschien zelfs uit de Koptische tijd (300-400 AD). De ingekraste spelborden op het dak stammen vrijwel zeker uit latere tijd, vermoedelijk uit de tijd van de bewoning van het tempelgebied in de 'Spätantiker Zeit'. Uit deze tijd van 300-600 AD werden huisresten gevonden. De bewoning van het gebied wordt verdeeld in een vroeg christelijke periode 300/400 AD, de Koptische tijd, en een latere periode tot 600, waarna door onbekende redenen de bewoning ophoudt. Dr. Berger wijst op de constatering van Wagneur, die aangeeft dat de door Parker getekende kruisen Koptisch zijn (Berger 2004, 15). In publicaties wordt aan het ingekraste diagram nogal stellig de datering 13e - 14e eeuw v. Chr. meegegeven in navolging van Parker en Murray, maar deze blijkt op zijn minst discutabel, gezien de huidige kennis van het monument en het gebied.

DR. STADELMANN

Dr. Stadelmann werd op 24-10-1933 geboren in Öttingen/Bayern. Studeerde vanaf 1953 Egyptologie, talen en oude cultuur van de Oriënt en Archeologie aan de Universiteit van München. Daarna volgde studie vanaf 1957 aan de Heidelbergse Universiteit waar aan hij in 1960 promoveerde in de Egyptologie. Vanaf 1968 werkzaam als wetenschappelijk directeur verbonden aan het Deutsches Archäologisches Institut Kairo (DAIK). Van 1989 tot 1998 Erster-Direktor van het DAIK. Vanaf 1975 verbonden aan de Heidelbergse Universiteit als Honorar-Professor. Stadelmann nam deel aan talrijke opgravingen o.a. in Thebe. Publiceerde o.a.: Die Ägyptischen Pyramiden, vom Ziegelbau zum Weltwunder, Mainz 1985/97 [Site 1]

Foto 1

*In steen gekraste figuur,
Tempel Seti I, Qurna bij
Luxor, datering onzeker
maar vermoedelijk 300-600
AD; mogelijk Koptisch
300-400 AD, ca 30 x 38 cm.*

© Prof. Dr. Rainer Stadelmann, Deutsches Archäologisches Institut Kairo

Literatuur:

- Berger, Friedrich, The merels board as a symbol, 2003
- Berger, Friedrich, From circle and square to the image of the world: possible interpretation for some petroglyphs of merels boards In: Rock Art Research 2004, Volume 21, Number 1, pp.11-25
- Murray, H.J.R. History of board games other than chess, 1952
- Parker, Henri Ancient Ceylon, 1909, 4e druk 1999

Sites:

http://de.wikipedia.org/wiki/Rainer_Stadelmann

UW ADVERTENTIE OP DEZE PLEK?

**HTTP://DAMSPSEL.KNDB.NL
OF
SECRETARIS@KNDB.NL**

OP ZOEK NAAR EEN GOED ADVIES EN
VERZEKERINGEN TEGEN EEN EERLIJKE PREMIE?

Hajo Stok, Tel.: 0545 - 461146, Actiecode: KNDB

Met Bennink gaat 't u goed!

Lang aangekondigd,
nu eindelijk verschenen:

Ton Sijbrands'
*Henk Smit,
mijn leermeester
en inspirator*

Een portret (in 510 pagina's)
van de man die van grote
betekenis is geweest voor de
auteur en diens vorming-als-
dammer. Met onder meer:

- 30 integrale partij-analyses
(waarvan 10 partijen tussen
leermeester en leerling);
- 24 afwisselend korte en
langere fragmenten;
- 50 rubrieken van Smit in
het dagblad Trouw (1950-1971),
van eigentijdse annotaties
voorzien.

"Sijbrands' meest persoon-
lijke boek", aldus Johan
Bastiaanet op het omslag.

U kunt *Henk Smit, mijn leer-
meester en inspirator* bestellen
door (€ 32,50 + € 4,50 verzend-
kosten =) € 37,- over te maken
op bankrekeningnummer
67.94.57.984 ten name van
"Ton Sijbrands Damboeken".
Gelieve uw naam, adres en post-
code duidelijk te vermelden.

**Ook van plan naar Rusland te gaan?
Regel je visum online!**

visum voor Rusland.nl
Eenvoudig en goedkoop

Ga naar www.visumvoorusland.nl

020 - 676 61 68

Postbus 20553

1001 NN Amsterdam

aanvraag@visumvoorusland.nl

(VisumVoorRusland is onderdeel van Russia Travel)

KNDB-BONDSWINKEL

WWW.KNDB.NL

Damwerkbokken

Als vervolg op de drie bekende
werkboeken met eenzetter van
Tamme van der Let, heeft Leen de
Rooij speciaal voor de beginnende
jeugd drie damwerkbokken
geschreven. Elk deel telt 600
oefeningen. In 'Tweezetters' zijn
de oplossingen twee zetten diep
die moeten worden genoteerd,
in 'Tientjes' zijn de zetjes verpakt
in standen van tien tegen tien
schijven. In 'Elfjes' gaat het om

standen met wederzijds elf schijven. In 'Een bord vol schijven'
van Mark Sanders wordt in 261 standen van wederzijds
zeventien tot twintig schijven geoefend in eenzetter en
tweezetters.

Deze werkboeken zijn zeer geschikt als extra oefenmateriaal
voor de beginnende dammer en dus ideaal voor elke (startende)
jeugdafdeling.

Alle werkboeken kosten vijf euro per stuk. Bij afname van vijf of
meer exemplaren vier euro per stuk. Deze prijzen zijn exclusief
verzendkosten.

Bestellen via www.kndb.nl of telefoon (026) 495 23 09.

 gritter & sevink
FINANCIEEL ADVIES
www.gritterensevink.nl
VERZEKERINGEN HYPOTHEKEN PENSIOENEN